

Tornator Oyj

TASEKIRJA

31.12.2015

Tornator Oyj
Y-tunnus: 0162807-8
Kotipaikka: Imatra

Tornator Oyj:n toimintakertomus 2015

Liikevaihto ja tulos

Konsernin liikevaihto oli 113,6 miljoonaa euroa (90,7), kasvua 25,2 %. Merkittävää kasvua selittävät metsämaan myynnit Suomessa ja metsien omistusjärjestelyt Virossa. Liikevaihto sisältää maa-alueiden ja tonttien myyntituottoja 30,8 miljoonaa euroa (10,8). Pääosa liikevaihdosta muodostui puunmyyntituloista 82,1 miljoonaa euroa, 72 % (79,2 milj. euroa, 87 %). Puuta luovutettiin 2,65 milj. m³ (2,75), eli melkein sama määrä kuin edellisvuonna. Puun parempi keskihinta kohotti liikevaihtoa. Liiketoiminnan muut tuotot 3,6 milj. euroa (4,3) sisältävät 1,2 milj. euroa suojelualuekorvauksia (1,6). Loppuosa muista tuotoista on lähinnä maa-alueiden vuokratuottoja ja maa-ainesmyyntiä.

Liikevoittoa käyvin arvoin kertyi 56,4 miljoonaa euroa (65,0) ja tilikauden voitto oli 39,1 miljoonaa euroa (tappio 27,0). Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos laski liikevoittoa -18,1 miljoonaa euroa (+2,4), mutta rahoitusinstrumenttien positiivinen käyvän arvon muutos nosti tulosta +12,4 miljoonaa euroa (-71,4) ennen laskennallisia veroja. Operatiivinen liikevoitto ja nettotulos kasvoivat konsernin kaikissa toimintamaissa Suomessa, Virossa ja Romaniassa.

Tornator Timberland –konserniin kuuluvat emoyhtiön Tornator Oyj:n lisäksi Tornator Eesti Oü (100,0 %) ja Romaniassa SC Tornator SRL (100,0 %) ja Oituz Private Forest District SRL (100,0%).

Tärkeimpiä tunnuslukuja

Tunnusluvut on laskettu ilman biologisten hyödykkeiden ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksen vaikutusta. Konsernin luvut on laskettu kansainvälisen (IFRS) ja emoyhtiön luvut suomalaisen (FAS) kirjanpitostandardin mukaisesti.

IFRS = International Financial Reporting Standards

FAS = Finnish Accounting Standards

Tunnusluvut

		2015	2014	2013
Liikevaihto, milj. euroa				
	KONSERNI	113,6	90,7	86,7
	Emo	77,8	74,9	73,5
Liikevoitto, milj. euroa				
	KONSERNI	74,5	62,6	65,5
	Emo	70,1	60,5	64,1
Liikevoittoprosentti				
	KONSERNI	65,6 %	69,0 %	75,6 %
	Emo	90,1 %	80,8 %	87,2 %
Tilikauden tulos, milj. euroa				
	KONSERNI	44,0	29,6	31,7
	Emo	40,3	28,1	30,8
Tilikauden tulos käyvän arvon muutokset huomioiden, milj. euroa				
	KONSERNI	39,1	-27,0	108,1
	Emo	49,6	-30,2	52,4
Oman pääoman tuotto				
	KONSERNI	10,0 %	6,5 %	7,0 %
	Emo	35,4 %	26,6 %	22,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto				
	KONSERNI	7,7 %	6,5 %	7,1 %
Omavaraisuusaste	KONSERNI	38,6 %	37,2 %	43,0 %

Tuottojen ja pitkäaikaisen varallisuuden jakautuminen maittain

	1.1.-31.12.2015		1.1.-31.12.2014	
Tuotot:	000 euro	%	000 euro	%
Suomi	98 130	86	85 664	94
Romania ja Viro	15 431	14	5 046	6
Yhteensä	113 561	100	90 711	100

	1.1.-31.12.2015		1.1.-31.12.2014	
Biologiset hyödykkeet:	000 euro	%	000 euro	%
Suomi	936 785	90	955 442	91
Romania ja Viro	108 637	10	91 957	9
Yhteensä	1 045 422	100	1 047 399	100

	1.1.-31.12.2015		1.1.-31.12.2014	
Pitkäaikaiset varat	000 euro	%	000 euro	%
Suomi	1 017 554	89	1 036 253	91
Romania ja Viro	126 105	11	106 621	9
Yhteensä	1 143 659	100	1 142 874	100

Olellaiset tapahtumat tilikaudelta

Tornator ylsi historiansa parhaimpaan tulokseen vuonna 2015. Ydinliiketoiminta eli puun myynti ja luovutus eteni suunnitelmien mukaan, minkä lisäksi merkittävät metsätilakaupat Suomessa ja Virossa kohottivat liikevaihdon yli 113 miljoonan euron. Operatiivisen toiminnan tehostaminen ja säästöt rahoituskuluissa johtivat myös liikevoiton ja nettotuloksen osalta uusiin ennätyslukuihin.

Suomessa Tornator myi kotimaiselle metsärahastolle yhdellä kaupalla noin 7 100 hehtaaria metsämaata Pohjois-Suomesta. Virossa Tornatorin tytäryhtiö järjesteli metsämaitaan: ostojen ja myyntien jälkeen nettolisäystä tuli lähes 12 000 hehtaaria. Tornator on Viron suurin yksityinen metsänomistaja.

Suomessa Tornatorin metsillä on sekä PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) sertifikaatti että FSC® (Forest Stewardship Council) sertifikaatti. Kaksoissertifiointi on Tornatorille yksi keino vastata asiakkaiden tarpeisiin ja varmistaa puun hyvä kysyntä myös tulevaisuudessa. Ensimmäinen FSC®-määräaikauditointi oli elokuussa 2015. Auditoinnin perusteella Tornatorin toiminta todettiin olevan FSC®-standardin vaatimusten mukaista.

Biologiset hyödykkeet, kuten Tornatorin osalta kasvava puusto, kirjataan taseeseen markkina-arvoonsa. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Käyvän arvon laskee ulkopuolinen arvioija tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Konsernin metsäomaisuuden arvo tilinpäätöksessä oli edellisvuoden tasolla eli noin 1115 miljoonaa euroa (1115) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvuissa on mukana hakkuiden sekä metsähankintojen ja metsämaan myyntien vaikutus.

Pitkien markkinakorkojen nousu vuoden alusta näkyi Tornatorin korkosuojauksien käyvissä arvoissa: edellisvuoden yli 70 miljoonan euron negatiivinen tulosvaikutus vaihtui noin 12 miljoonaa positiiviseksi ennen laskennallisia veroja. Tornatorin omava-

raisuusaste nousi 39 %:iin (37 %). Yhtiön likvideetti säilyi vahvana läpi vuoden. Edellisen vuoden vaihteen rahoitusjärjestelyt näkyivät rahoituskulujen pienenemisenä. Korkosuojien strukturointi ja yritystodistusohjelman käyttöönotto laskivat korkokuluja noin 4 miljoonaa euroa.

Tornator Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.3.2015 päätettiin jakaa osinkoa hallituksen esityksen mukaisesti 21 miljoonaa euroa.

Tornator Oyj:n hallitus valitsi yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi MMM, eMBA Sixten Sunabackan 1.1.2016 alkaen. Sunabacka aloitti yhtiön palveluksessa 1.10.2015. Tornatorin pitkäaikainen toimitusjohtaja Arto Huurinainen siirtyy eläkkeelle helmikuun lopussa 2016.

Riskienhallinta

Tornatorin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön pitkän aikavälin kannattava toiminta ja luoda mahdollisuuksia hallittuun riskinottoon valitulla strategialla. Lähtökohtana on yhtiön kaikkien merkittävien riskien systemaattinen kartoitus ja analysointi.

Tornatorin riskit on jaettu kolmeen pääluokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit ja rahoitusriskit.

Seuraavassa on kuvattu esimerkkejä kustakin pääluokasta.

Strategiset riskit

Tornator myy pääosan hakkuoikeuksistaan yhdelle asiakkaalle. Tämä muodostaa riskikeskittymän, jonka hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota. Suomessa puun kysyntä on perinteisesti ylittänyt kotimaisen tarjonnan, mistä osoituksena on jo vuosia ollut merkittävä tuontipuun määrä. Kysyntä on myös uusien investointien myötä kasvussa. Yhtiö on lisäksi luonut hyvät suhteet useisiin keskisuuriin puunjalostajiin ja energiasektorin toimijoihin. Konsernin puun myynnistä noin 25 % tulee muilta kuin pääasiakkaalta, ja koko liikevaihdosta pääasiakkaan osuus on noin 55 %.

Puun hinnan vaihtelu on yksi merkittävä riskitekijä Tornatorin tuloksen kannalta. Puun hinnan laskiessa Tornatorilla on tarvittaessa mahdollisuus hetkellisesti lisätä joko hakkuoikeuksien myyntimäärää ja/tai tonttien sekä metsäpalstojen myyntiä. Tavoitteena on kuitenkin noudattaa kestävää hakkuusuunnitetta ja näin pyrkiä optimoimaan vuotuisia kassavirtoja pitkällä aikavälillä. Hintavaihtelut ovat viime vuosina pienentyneet merkittävästi Suomessa.

Puuraaka-aineen määrän ja laadun riskiä hallitaan pitkän aikavälin metsävarojen käytön suunnittelulla ja hakkuiden suuntaamisella metsien rakenteen ja ikäluokkajakauman mukaisesti. Suunnittelun tueksi Tornator hankkii säännöllisin väliajoin puolueettoman tutkimuksen yhtiön metsien rakenteesta ja laatii siihen perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitteen (>30 vuotta). Metsäntutkimuslaitoksen tuorein metsien inventointi ja sen pohjalta laadittu hakkuulaskelma on vuodelta 2011. Laskelma päivitetään vuonna 2016.

Nykyisten sertifiointikriteerien muutokset voivat vaikuttaa metsien käyttömahdollisuuksia heikentävästi ja aiheuttaa Tornatorille tulonmenetyksiä, ellei menetyksien täysimääräisestä korvaamisesta ole sovittu. Suomen FSC:n kansallisten kriteerien päivitys on alkamassa. Tornator tulee tiiviisti osallistumaan tähän prosessiin.

Tornator seuraa vallitsevaa taloussuhdannetta suunnitellessaan tonttimyyntiä. Suhdanteen heikentyminen saattaa vähentää lomarakennuspaikkojen kysyntää ja aiheuttaa väliaikaista tuottojen laskua. Näin on jo tapahtunutkin, ja maanjalostusinvestoinnit on siksi sopeutettu tonttimyyntiin volyymin mukaiseksi.

Tuulivoiman hankekehitykseen käytettävien investointien riskiä hallitaan tekemällä riittävän tarkat esiselvitykset ennen hankkeiden käynnistämistä, valitsemalla kumppaneiksi merkittäviä alan toimijoita, hajauttamalla hankkeet alueellisesti eri puolille Suomea sekä viemällä hankesuunnittelu läpi huolellisesti. Tornator ei osallistu tuulivoiman rakentamiseen eikä tuotannon omistamiseen, vaan myy osuutensa hankkeista ennen rakentamista ja jää maapohjan osalta vuokranantajaksi.

Metsävarojen hyödyntämisessä ympäristöön kohdistuvia riskejä Tornator hallitsee ympäristölainsäädäntöä ja sertifiointikriteerejä noudattamalla. Suomen metsissä harvinainen kaksoisertifiointi on vahva osoitus yhtiön ammattitaidosta ja vakavasta suhtautumisesta metsien hoitoon. Riskit otetaan huomioon henkilöstön kouluttamisessa ja perehdyttämisessä sekä minimoidaan toiminnan hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisen korkealla tasolla.

Riskinä voidaan pitää myös merkittäviä uusia lakisäädöksiä tai muita toimintaa rajoittavia tekijöitä. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on yhteistyö viranomaisten ja erilaisten järjestöjen kanssa sekä esimerkiksi maakuntakaavoitukseen osallistuminen. Tornator noudattaa avointa tiedotuspolitiikkaa, jossa korostuvat toiminnan kestävyys ja yhteiskuntavastuun toteuttaminen.

Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen ja sitouttaminen on riski myös metsätaloudessa. Tornator on varautunut metsureiden eläköitymiseen sopimalla uusia yrittäjä-sopimuksia ja lisäämällä koneellista työtä. Toimihenkilöiden osalta on tehty ennakkoivaa rekrytointia, jotta eläköityvät ehtivät siirtää tietotaitonsa eteenpäin. Riskiä hallitaan myös aktiivisella henkilöstöpolitiikalla.

Tornatorin tavoitteena on jatkaa toiminnan laajentamista Suomen rajojen ulkopuolella maissa, joissa kasvumahdollisuudet todetaan kannattaviksi. Maantieteellinen laajentuminen on sekä positiivinen riskienhallintamenetelmä että riski. Laajenemisen riskejä hallitaan valitsemalla asiantuntevia kumppaneita ja luotettavia asiakkaita sekä tasapainottamalla pitkä- ja lyhytaikaisia puunmyyntisopimuksia. Tornator sitoo taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaansa. Yhtiön toimintaa ohjaavat kaikissa maissa yhteiset vastuullisen liiketoiminnan periaatteet (Code of Conduct).

Operatiiviset riskit

Tornator hallitsee sisäisiä liiketoimintariskejä hallituksen ja toimivan johdon hyväksymillä prosesseilla, jotka on tarkastettu myös tilintarkastajien toimesta.

Laajentuminen ulkomaille hajauttaa riskejä omaisuuden ja toiminnan osalta. Luonnon katastrofit muodostavat riskin metsäomaisuudelle. Tornatorin osalta omistuksen koko ja toisaalta maantieteellinen laajuus toimivat luontaisena riskienhallintakeinona. Lisäksi yhtiöllä on Suomessa metsävakuutus, joka on mitoitettu kattamaan erittäin suuren katastrofin tuhoja. Ulkomailla Tornator ei ole katsonut kannattavaksi vakuuttaa omistamiin metsiin, sillä kohdemaissa ei ole tällä hetkellä toimivia metsävakuutusmarkkinoita.

Rahoitusriskit

Merkittävä lainapääoman osuus yhtiön taseessa muodostaa riskin, jonka hallintaan Tornator on erityisesti panostanut. Hyvät ja toimivat kanavat pääomamarkkinoille mahdollistavat lainojen onnistuneen uudelleenrahoituksen tulevaisuudessa. Yhtiö on hajauttanut varainhankintaan liittyviä riskejä laskemalla liikkeeseen seitsemän vuoden joukkovelkakirjalainan viiden vuoden pankkilainan lisäksi. Markkinakoron muutokseen yhtiö on varautunut johdannaisopimuksilla. Korkosuojaus pienentää lainojen

korkoriskiä ja samalla vähentää metsän käyvän arvon laskennassa käytetyn diskonttokoron vaihtelua, ja näin yhtiön arvon kehitys on ennustettavampaa. Likviditeetin hallinta perustuu ennakkomaksuihin ja ajantasaiseen kassasuunnitteluun. Yhtiöllä on myös yritystodistusohjelma, jolla optimoidaan rahavarojen tarvetta. Käteisvarat on sijoitettu pankkitalletuksiin sekä lyhyen aikavälin likvideihin ja korkean luottoluokituksen korkorahastoihin.

Asiakasriskiä Tornator hallitsee myyntisopimuksiin perustuvilla ennakkomaksuilla.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Ei olennaisia tilikauden jälkeisiä tapahtumia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiö arvioi velanhoitokykynsä säilyvän vakaana vuonna 2016.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Toiminnan tehostamiseksi ja osaamisen syventämiseksi yhtiössä tehtiin päätös siirtyä maantieteellisestä tiimiorganisaatiosta prosessiorganisaatioon vuoden 2016 aikana. Asian valmisteluun osallistui koko henkilökunta, ja kehitysohjelma sisälsi muun muassa henkilöstön 360/270-arvioinnin. Hyväksi havaittua tulevaisuustiimitoimintaa jatkettiin. Tulevaisuustiimin työryhmissä panostettiin nykyisen liiketoiminnan kasvuun ja uuden liiketoiminnan kehittämiseen.

Yhtiö panosti myös vahvasti metsien puustotietojen saatavuuden ja laadun parantamiseen. Lisäksi jatkettiin korjuun valvonnan kehittämistä.

Henkilöstö

Keskimääräinen henkilöstömäärä pysyi lähes ennallaan. Normaalin palkkauksen lisäksi yhtiöllä on käytössä tulostavoitteisiin perustuva palkitsemisjärjestelmä. Tulospalkkioita maksettiin vuodelta 2015 keskimäärin 7,0 % peruspalkoista (6,5 %), johtoryhmä pois lukien.

Oman henkilöstön lisäksi yhtiön metsien työllistävä vaikutus suoraan eri yrityksissä on arviolta jopa 700 henkilötyövuotta.

Henkilöstö ja palkat

Vuosi	2015	2014	2013
Henkilöstön määrä keskim. tilikaudella	213	217	216
Tilikauden palkat ja palkkiot	MEUR 8,6	MEUR 9,4	MEUR 8,7

Ympäristö

Yhtiöllä on ympäristöohjelma, jonka tavoitteet ja toteutuma tarkistetaan yhtiössä vuosittain. Puitteet yhtiön ympäristöasioiden hallinnalle tuovat metsä- ja ympäristölainsäädäntö sekä PEFC ja FSC® sertifiointijärjestelmät. Sertifiointikriteerien noudattamista auditoidaan vuosittain ulkopuolisen arvioijan toimesta.

Yhtiö noudattaa metsätaloustoiminnassaan Metsätalouden Kehittämiskeskus Tapion julkaisemia Hyvän metsänhoidon suosituksia.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.3.2015 valittiin hallituksen varsinaisiksi jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen seuraavat henkilöt seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Mikko Koivusalo	Risto Autio
Jari Puhakka	Jukka Reijonen
Erkko Ryytänen	Jari Pussinen
Jari Suominen	Jari Suvanto
Esko Torsti	Timo Kärkkäinen

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Esko Torsti ja varapuheenjohtajana Mikko Koivusalo. Samat henkilöt ovat toimineet myös hallituksen alaisen palkitsemiskomitean jäseninä. Yhtiön ja osakkaan välisiä sopimuksia valvovan Oversight Committeeen puheenjohtajana on toiminut Mikko Koivusalo.

Toimitusjohtajana on toiminut Arto J. Huurinainen. Hänen sijaisensa on talous- ja rahoitusjohtaja Henrik Nieminen.

Johtoryhmän muodostivat toimitusjohtaja Arto J. Huurinainen, talous- ja rahoitusjohtaja Henrik Nieminen, liiketoimintajohtaja Ari Karhapää ja maankäyttöjohtaja Antero Luhtio.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.3.2015 valittiin tilintarkastajaksi Deloitte & Touche Oy ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Jukka Vattulainen.

Osakkeiden määrä

Emoyhtiön osakepääoma 51.836.213,00 euroa jakautuu 5.000.000 kappaleeseen osakkeita, ja kaikilla osakkeilla on samanlaiset oikeudet.

Tilikauden tuloksen käsittely

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 56.434.696,45 euroa sisältäen tilikauden tuloksen 49.627.507,89 euroa.

Tornator Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan 6,00 euroa/osake eli 30.000.000,00 euroa. Jakamatta jäävä osuus jätetään yhtiön omaan pääomaan. Osingonmaksupäiväksi ehdotetaan 14.4.2016 ja täsmäytyspäiväksi 31.3.2016.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

Stora Enso Oyj	41,0 %
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	16,9 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	13,1 %
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera	6,3 %
OP-Eläkekassa	5,2 %
Muut osakkeenomistajat	17,5 %
Yhteensä	100,0 %

Osakkeiden äänimäärä

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti osakkeenomistaja voi äänestää yhtiökokouksessa enintään kahdellakymmenellä (20) prosentilla yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, mukaan lukien osakkeenomistajan kanssa samaan konserniin kuuluvien kaikkien yritysten ja niiden eläkesätiöiden ja -kassojen äänivalta.

Finanssivalvonnan edellyttämä selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on esitetty erillisenä kertomuksena yhtiön verkkosivuilla www.tornator.fi/Sijoittajat

Sisältö

A.	Konsernitilinpäätös.....	1
1	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	15
	Yleisiä tietoja	15
2	Yhteenvedo merkittävimmistä laadintaperiaatteista	15
3	Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	16
	Tytäryritykset	16
	Segmenttiraportointi.....	16
	Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen	17
	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17
	Aineettomat hyödykkeet.....	18
	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen.....	18
	Biologiset hyödykkeet	18
	Vuokrasopimukset	19
	Vaihto-omaisuus	19
	Myyntisaamiset	19
	Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	19
	Rahoitusvelat.....	20
	Vieraan pääoman kulut	20
	Rahoitusvarojen arvonalentuminen	20
	Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta	21
	Rahavarat.....	21
	Osakepääoma	21
	Osingot.....	22
	Tuloverot	22
	Työsuhde-etuudet.....	22
	Eläkevastuut.....	22
	Ostovelat	23
	Tuloutus	23
	Liikevoitto	23
	Korot ja osingot.....	23
	Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen	24
4	Rahoitusriskien hallinta.....	26
5	Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät	29
6	Toimintasegmentit	29
7	Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	30
8	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	31
9	Biologiset hyödykkeet	32
10	Johdannaiset	32
11	Vaihto-omaisuus	33
12	Myyntisaamiset ja muut saamiset	34
13	Myytavissä olevat rahoitusvarat	34
14	Rahavarat.....	35
15	Osakepääoma ja ylikurssirahasto	35
16	Laskennalliset verosaamiset ja –velat	37
17	Rahoitusvelat.....	38
18	Eläkeveloitteet	39
19	Ostovelat ja muut velat	42
20	Liikevaihdon jakautuminen.....	43
21	Liiketoiminnan muut tuotot	43
22	Materiaalit ja palvelut	43
23	Henkilöstökulut	43
24	Poistot ja arvonalentumiset	43

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

25	Liiketoiminnan muut kulut	44
26	Rahoitustuotot ja -kulut	44
27	Tuloverot	44
28	Osingot.....	45
29	Lähipiiritapahtumat	45
30	Tilintarkastajan palkkiot.....	46
31	Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2015.....	46
32	Ehdolliset varat ja velat sekä annetut sitoumukset.....	46
33	Muut omasta puolesta annetut vakuudet.....	47
34	Oikeudenkäynnit.....	47
35	Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu.....	47
36	Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista	49
37	Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat.....	50

B. Emoyhtiön tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

000 euro	Liite	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto	6,20	113 560,8	90 710,6
Liiketoiminnan muut tuotot	21	3 586,7	4 325,6
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	11	-13 774,1	-1 228,1
Materiaalit ja palvelut	22	-11 615,4	-12 856,2
Henkilöstökulut	23	-8 603,5	-9 408,6
Poistot ja arvonalentumiset	24	-2 836,9	-2 590,6
Liiketoiminnan muut kulut	25	-5 170,8	-6 332,8
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	31	-625,0	-2,5
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakuut	9	-18 101,8	2 399,6
Liikevoitto		56 419,9	65 017,1
Rahoitustuotot	26	123,9	36,0
Rahoituskulut	26	-20 722,4	-26 066,2
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	10	12 414,6	-71 432,0
Rahoituskulut (netto)		-8 183,9	-97 462,2
Voitto/tappio ennen veroja		48 236,0	-32 445,1
Tuloverot	27	-9 880,8	-6 966,5
Laskennallisten verojen muutos	16	778,3	12 395,1
Tilikauden tulos		39 133,5	-27 016,5
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		39 133,5	-27 016,5

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tilikauden tulos		39 133,5	-27 016,5
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
<i>Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi</i>			
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		60,0	-140
<i>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi</i>			
Muuntoero	15,27	-386,8	-113,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13,27	26,0	0,8
Rahavirtojen suojaukset	10,27	4 489,9	3 165,1
Kauden laaja tulos yhteensä		43 322,7	-24 104,2
Jakautuminen: Emoyhtiön omistajille		43 322,7	-24 104,2

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Konsernin tase

000 euro	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	7	3 274,7	3 661,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8	85 854,8	82 912,7
Biologiset hyödykkeet	9	1 045 422,1	1 047 399,3
Johdannaiset	10	8 885,6	8 897,1
Osuudet osakkuusyhtiöissä	31	128,8	3,7
Muut sijoitukset	13	92,8	0,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 143 658,8	1 142 874,2
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	11	3 296,7	4 070,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	12	4 892,3	5 355,8
Myytävikissä olevat rahoitusvarat	13	8 057,0	9 630,8
Rahavarat	14	20 869,6	28 857,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä		37 115,6	47 914,4
Varat yhteensä		1 180 774,4	1 190 788,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	15	50 000,0	50 000,0
Muu oma pääoma	15	403 338,7	381 016,0
Oma pääoma yhteensä		453 338,7	431 016,0
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	16	96 408,3	96 042,6
Rahoitusvelat	17	466 787,9	472 006,6
Johdannaiset	10	86 169,6	107 615,2
Eläkevastuuvelka	18	251,0	325,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä		649 616,8	675 989,4
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	17	51 467,0	61 519,6
Ostovelat ja muut velat	19	22 346,1	22 147,1
Johdannaiset	10	4 005,7	116,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		77 818,9	83 783,3
Velat yhteensä		727 435,7	759 772,7
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 180 774,4	1 190 788,6

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

000 euro		Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- ero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	Liite 15	50 000,0	29 995,2	-6 846,8	-12 983,2	416 955,0	477 120,2
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						-27 016,5	-27 016,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)							
Etuus pohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18				-140,0		-140,0
Muuntoero	15, 27			-113,6			-113,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13, 27				0,8		0,8
Rahavirtojen suojaukset	10, 27				3 165,1		3 165,1
Kauden laaja tulos		50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	389 938,5	453 016,0
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	28					-22 000,0	-22 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	-22 000,0	-22 000,0
Oma pääoma 31.12.2014		50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	367 938,5	431 016,0

Oma pääoma 1.1.2015	15	50 000,0	29 995,2	-6 960,4	-9 957,3	367 938,5	431 016,0
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						39 133,5	39 133,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)							
Etuus pohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18				60,0		60,0
Muuntoero	15, 27			-386,8			-386,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13, 27				26,0		26,0
Rahavirtojen suojaukset	10, 27				4 489,9		4 489,9
Kauden laaja tulos		50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	407 072,0	474 338,7
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	28					-21 000,0	-21 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-21 000,0	-21 000,0
Oma pääoma 31.12.2015		50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	386 072,0	453 338,7

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

Konsernin rahavirtalaskelma

000 euro	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	81 064,4	76 862,3
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	30 844,3	11 106,6
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	3 502,9	4 210,5
Maksut liiketoiminnan kuluista	-25 628,1	-27 218,6
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	89 783,5	64 960,9
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoitus-		
kuluista	-20 824,2	-25 337,8
Saadut korot liiketoiminnasta	138,1	42,4
Maksetut välittömät verot	-6 804,0	-6 853,9
Liiketoiminnan rahavirta	62 293,4	32 811,6
Investointien rahavirta		
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-28 303,7	-25 063,6
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-3 498,2	-3 097,7
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 428,8	-3 272,1
Investoinnit osakkuusyhtiöihin ja muihin sijoituksiin	-849,2	0,0
Investoinnit myytävissä oleviin rahoitusvaroihin	0,0	-2 240,9
Luovutustulot myytävissä olevien rahoitusvarojen myyn-		
nistä	1 606,4	0,0
Investointien rahavirta	-34 473,5	-33 674,4
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	150 000,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 749,4	-145 563,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	57 000,0	17 000,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-67 053,9	0,0
Maksetut osingot	-21 000,0	-22 000,0
Rahoituksen rahavirta	-35 803,4	-563,0
Rahavarojen muutos	-7 983,5	-1 425,7
Rahavarat kauden alussa	28 857,6	30 284,2
Valuuttakurssimuutosten vaikutus rahavaroihin	-4,5	-0,9
Rahavarat kauden lopussa	20 869,6	28 857,6

Liitetiedot sivuilla 15 – 50 ovat olennainen osa tilinpäätöstä

1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Yleisiä tietoja

Tornator Oyj on suomalainen osakeyhtiö, joka toimii Suomen valtion lainsäädännön alaisena. Konsernin kotipaikka on Imatra ja sen pääkonttorin osoite on Napinkuja 3 C, 55100 Imatra, Suomi, josta myös kopio konsernitilinpäätöksestä on saatavissa.

Tornator Oyj on yksi Suomen suurimmista metsänomistajista. Konserni tarjoaa myös metsänhoitopalveluja, myy maa-alueita virkistyskäyttöön sekä ostaa metsätiloja. Vuoden 2015 lopussa Konsernin omistuksessa oli noin 650,000 hehtaarin metsäomaisuus (640,000).

Tornator Oyj:n päämarkkina-alue on Suomi, mutta Konsernilla on metsäomaisuutta myös Romaniassa ja Virossa.

Tornator Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokouksella on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tai muuttaa vielä tilinpäätöstä.

2 Yhteenveto merkittävimmistä laadintaperiaatteista

Konsernia koskevan taloudellisen informaation laadinnassa noudatetut merkittävimmät laadintaperiaatteet on selostettu alla ja liitetiedossa 3. Näitä laskentaperiaatteita on sovellettu kaikkina esitettyinä vuosina.

Laatimisperusta

Konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä johdannaissopimuksia ja suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä. Näiden oletusten ja arvioiden käyttäminen vaikuttaa tilinpäätöksessä tilinpäätöspäivänä raportoituihin varoihin ja velkoihin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikaudelta raportoituihin tuottoihin ja kuluihin. Nämä arviot perustuvat johdon parhaaseen tietoon tapahtumista ja siten lopulliset toteutuvat tulokset voivat erota tehdyistä arvioista. Osa-alueet, jotka ovat edellyttäneet suuremman harkinnan käyttöä ja osa-alueet, joissa harkinnalla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty liitetiedossa 4.

3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryitykset

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yhteisön yksilöitävissä olevat varat ja vastattaviksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan omaan tuloslaskelmaan.

Tytäryitykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja luovutetut tytäryitykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryitysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita. Koska tytäryitysten hankinnat eivät ole täyttäneet liiketoiminnan määritelmää, niitä on käsitelty omaisuuserien hankintoina.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Tornator Oyj:n ja sen 100%:sti omistamien tytäryhtiöiden SC Tornator SRL, Oituz Private Forest District SRL ja Tornator Eesti Oü taloudellisen informaation.

Osakkuusyitykset

Osakkuusyitykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyitykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyitysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot ja tappiot konsernin ja osakkuusyitysten välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida, jos liiketapahtuma antaa viitteitä luovutetun omaisuusarvon alentumisesta. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyitysten tilikauden tuloksista esitetään ennen liikevoittoa. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyitysten muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Konsernin osakkuusyityksillä ei ole ollut tällaisia eria tilikausilla 2014-2015.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit määritetään ja raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Konsernin sisäisen raportoinnin perusteella sillä on yksi toimintasegmentti ja näin ollen erillisiä segmenttiliitetietoja ei esitetä.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

(a) Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään Euro-valuutassa, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

(b) Liiketapahtumat ja saldot

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kursseihin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kursseihin. Kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketapahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin on kysymys ehdot täyttävistä rahavirran tai nettosijoituksen suojauksista, jolloin ne kirjataan omaan pääomaan.

Lainoihin ja rahavaroihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erissä "rahoitustuotot tai -kulut". Kaikki muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelman erässä "liiketoiminnan muut tuotot tai kulut".

Ulkomaanrahan määräisten, myytävissä oleviksi luokiteltujen monetaaristen arvopapereiden käyvän arvon muutokset jaotellaan arvopaperin jaksotetun hankintamenon muutoksista johtuviin kurssieroihin ja muihin kirjanpitoarvon muutoksiin. Jaksotetun hankintamenon muutoksiin liittyvät kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja muut kirjanpitoarvon muutokset kirjataan omaan pääomaan.

Kurssierot ei-monetaarisista varoista ja veloista, kuten käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista osakkeista, merkitään tuloslaskelmaan osana käyvän arvon muutoksesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Kurssierot myytävissä oleviksi luokiteltavista ei-monetaarisista osakkeista kirjataan omaan pääomaan myytävissä olevien sijoitusten rahastoon.

(c) Konserniyhtiöt

Konsernin esittämisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluutta käyttävien konserniyhtiöiden (joista mikään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittämisvaluutan määräisiksi seuraavasti:

- a) kunkin esitettävän taseen varat ja velat muunnetaan kyseisen tilinpäätöspäivän kurssiin;
- b) kunkin tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskikursseihin (tai liiketoimien toteutumispäivien kursseihin, jos keskikurssia käyttämällä ei päästä kohtuullisen lähelle samaa tulosta); ja
- c) kaikki tästä syntyvät kurssierot kirjataan oman pääoman muuntoeroihin.

Ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta ja tällaisten nettosijoitusten suojaukseksi määritetyistä lainoista ja muista valuuttainstrumenteista syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muuntoeroihin konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan osaksi tai kun se myydään, omaan pääomaan kirjatut kurssierot merkitään tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hankintamenu sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja yllä-

pitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot seuraavien arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Rakennukset	7-20 vuotta
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta
Maa-alueet	ei poistoja
Tiet ja ojat	10 vuotta

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet ovat ATK-ohjelmia. ATK-ohjelmistot arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kirjatulla poistoilla ja arvonalentumisilla. Ne poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa 5-10 vuoden aikana.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet, kuten konsernin osalta kasvava puusto, kirjataan taseeseen markkina-arvoonsa. Konsernin metsät on kirjattu käypään arvoon vähennettynä arvioidulla myyntiin liittyvillä menoilla, mikä perustuu siihen oletukseen, että näiden hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malliin. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen tulevaisuuden kassavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Konserni arvioi metsän kiertoajan pituudeksi Suomessa 70, Virossa 80 ja Romaniassa 120 vuotta, ja näitä käytetään kassavirtojen perusteena. Ennustettuun puun kasvuun perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitelman mukaiset vuosittaiset hakkuut kerrotaan vastaavalle ajalle ulkoisen arvioijan laatimalla ennusteella puulaji- ja hakkuutapakohtaisista hinnoista. Pitkän aikavälin hakkuusuunnitelma perustuu Metsäntutkimuslaitoksen tekemään metsien inventointiin, joka päivitetään säännöllisin väliajoin. Puun hintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan

tuottavan metsäalueen yhden kasvukauden hakkuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut varaukset.

Arvostuksessa käytetty diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, jolloin pääoman tuottovaade perustuu capital asset pricing –mallin käyttöön. Konserni tarkistaa diskonttokorkoaan ennalta laaditun laskentapohjan avulla, mutta muutos diskonttokorkoon tehdään vain, jos yksittäisessä korkokomponentissa tapahtuu oleellinen, pitkäaikaiseksi luokiteltava muutos. Fyysisesti maaperässä kiinni oleva biologinen hyödyke arvostetaan erillään maa-alueesta. Hankittaessa biologisia hyödykkeitä, ne arvostetaan hankintamenoon, joka vastaa käypää arvoa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuiluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Yhtiön vuokralle antamat omaisuuserät ovat maa-alueita ja niistä ei tehdä poistoja. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintameno sisältää välittömät ostokulut arvonnlisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää myytäväksi tarkoitettua biopolttoaineen puuraaka-aineen sekä taimet ja siemenet. Konserni siirtää vaihto-omaisuuteen ne maa-alueet, joihin on vahvistettu rakennuskaava ja maa-alueet ovat ulkoisella myyntitilillä. Nämä erät siirretään vaihto-omaisuuteen maa-alueissa siinä tilanteessa, kun rakennuskaava vahvistetaan tai maa-alueet siirretään ulkoiselle myyntitilille.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen korkokannan menetelmää ja vähennettynä mahdollisella arvonalentumisella. Arvonalentumistappio kirjataan siinä vaiheessa, kun yhtiöllä on objektiivista näyttöä mahdollisesta arvonalentumisesta. Arvonalentumistappion määrä on saamisten kirjanpitoarvon ja niistä kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus ja se vastaa odotettavissa olevien rahavirtojen nykyarvoa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat pidetään kaupankäyntitarkoituksessa. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, jos se on hankittu pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Myös johdannaiset ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä, ellei

niitä ole määritetty suojauksiksi. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä. Ryhmän erät ovat arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytavissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin käyvän arvon suojaussuhteessa olevat rahoitusvelat arvostetaan huomioimalla suojauskohteen käyvän arvon muutos ja muut rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Vieraan pääoman kulut

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenu merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta.

Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvomuutokset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne, ennakoitun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina, käyvän arvon suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi ja arvioi, suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojaus-suhteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissinstrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti oikaisemaan tuloslaskelman korko- ja rahoituskuluja. Vastaavasti tuloslaskelmaan kirjataan myös suojauskohteen käyvän arvon muutos.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan arvomuutosrahastoon sisältyvään suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Konsernin soveltaessa rahavirran suojausta vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskiltä suojaamiseen, suojaussuhteen tehoton osuus merkitään tuloslaskelman korkokuluja oikaisemaan.

Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu korkovirta toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseen pitkäaikaisissa varoissa tai veloissa, mikäli suojattavan erän maturiteetti on yli 12 kuukautta, muutoin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin tai velkoihin.

Rahavarat

Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon. Rahavirtalaskelmassa rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä sekä vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt kustannukset kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseen laskusta saatua vastiketta.

Osingot

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä vero vaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa laajan tuloslaskelman avulla. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantaa, josta on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai jonka hyväksytystä määrästä on ilmoitettu. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisaikana. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernin eläkejärjestelyt on pääasiassa luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjainen eläkejärjestelyssä konserni maksaa kiinteitä maksuja järjestelyyn. Yrityksellä ei ole laillista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa järjestelyihin maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernin etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuus pohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka (tai –omaisuuserä).

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuus pohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuissa kuluissa Henkilöstökulujen ryhmässä. Etuus pohjaisen nettovelan (tai –omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät (mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto) kirjataan

muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti aikaisempina seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun konserni kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

Ostovelat

Ostovelat on alun perin arvostettu käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmällä.

Tuloutus

Konsernin liikevaihto muodostuu hakkuuoikeuksien, tonttien ja metsäpalstojen sekä metsänhoitopalveluiden myynnistä. Kirjattavan tuoton määrä muodostuu myydystä tavarasta tai palvelusta saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella vähennettynä arvonlisäveroilla sekä paljous- ja muilla alennuksilla.

Hakkuuoikeuksien myynti:

Myydystä hakkuuoikeudesta kirjautuu liikevaihtoa, kun hakkuuoikeuden perusteella tehdyn hakkuun mittaustodistus on allekirjoitettu eli asiakas on kaatanut puut ostamaltaan hakkuuoikeusalueelta.

Tonttien ja metsäpalstojen myynti:

Tuotot tonttien ja metsäpalstojen myynnistä kirjataan, kun konserni on peruuttamattomasti myynyt asiakkaalle nämä oikeudet, saatavien perintä on luotettavasti varmistettu ja myyjälle ei jää merkittäviä oikeuksien tai palstojen omistukseen liittyviä riskejä ja etuja eikä liikkeenjohdollista roolia tai tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin omaisuuseriin.

Muut palvelut:

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolla palvelu suoritetaan.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalit ja palvelut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut ja biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksesta ja hakkuista aiheutuvat tuotot tai kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2014 lukuun ottamatta seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Näiden uusien tai uudistettujen standardien ja tulkintojen käyttöönottolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn.

- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2011-2013 (Annual Improvements to IFRS 2011 – 2013)* (voimaan EU:ssa 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements –menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kehitetään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa.
- *IFRIC 21 Julkiset maksut* (voimaan EU:ssa 17.6.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta käsittelee julkisista maksuista maksajaosapuolelle syntyvän veloitteen kirjaushetkeä, sekä *IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* mukaan kirjattaviin julkisiin maksuihin että sellaisiin julkisiin maksuihin, joiden ajoitus ja määrä on tiedossa.

Myöhemmin sovellettavat uudet tai uudistetut standardit

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- *IFRS 9 Rahoitusinstrumentit* (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on useammasta osiosta koostunut projekti, jolla korvataan nykyinen *IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardi. IFRS 9 luokittelua ja arvostamista koskevan osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 vaatimuksiin. IFRS 9 yleisen suojauslaskentamallin myötä tilinpäätösraportointi heijastaa selkeämmin yhtiön riskienhallinnan käytäntöjä, koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. Lisäksi, tehokkuustestaus on uudistettu ja korvattu ”taloudellisen yhteyden” –periaatteella. IFRS 9 rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu ennakoituihin luottotappioihin aiemman IAS 39 todettujen luottotappioiden sijaan. Enää ei ole tarvetta odottaa luottotapahtuman syntymistä luottotappioiden kirjaamiseksi. Sen sijaan, yhtiöt kirjaavat aina ennakoituiden luottotappioiden ja näissä tapahtuneet muutokset jokaisena tilinpäätöspäivänä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen luottoriskissä tapahtuneen muutoksen seurauksena. Standardi lisää myös useita uusia liitetietovaatimuksia yhtiön riskien hallinnasta. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Konserni on aloittamassa standardin mahdollisten vaikutusten arvioinnin.
- *IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 määrittelee yhden tulouttamismallin, jota yhteisön tulee soveltaa kaikkien asiakassopimusten tulouttamiseen. Asiakas on taho, joka on solminut yhtiön kanssa sopimuksen saadakseen yhteisön normaalin toiminnan tuottamia tavaroita tai palveluja vastiketta vastaan. Standardin peruseriaatteena on, että yhteisön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luovuttujen tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle, ja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardi sisältää huomattavan määrän liitetietovaatimuksia. IFRS 15 korvaa nykyiset tulouttamista käsittelevät standardit IAS 18 *Tuotot* ja IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* sekä niihin liittyvät tulkinnat. Yhteisöt voivat valita soveltavansa standardia joko takautuvasti tai muokattuna vain standardiin siirtymispäivänä avoimena oleviin sopimuksiin. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Konserni on aloittamassa standardin mahdollisten vaikutusten arvioinnin.

- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* muutos *Liitetietoihin liittyvä aloite (Disclosure Initiative)* julkaistiin joulukuussa 2014 (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset vastaavat ongelmista olennaisuuden periaatteen käytännön soveltamisesta esitettyihin kommentteihin tilanteissa, joissa IAS 1:n sanamuoto on tulkittu estävän harkinnan käyttöä. Erityisesti, yhteisön ei tulisi vähentää tilinpäätöksensä ymmärrettävyyttä sisällyttämällä olennaisen tiedon joukkoon epäolennaista tietoa tai yhdistämällä olennaista eri luonteista tai tarkoitusta sisältävää tietoa keskenään. Jonkin IFRS –standardin edellyttämää erityistä liitetietoa ei tarvitse antaa epäolennaisesta tiedosta. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardimuutosten mahdollisia vaikutuksia.
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* muutos *Yhteisen toiminnon osuuden hankinnan kirjanpidollinen käsittely* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos tarjoaa lisäohjeistusta yhteisen toiminnon omistusosuuden hankintaan silloin, kun yhteinen toiminto harjoittaa liiketoimintaa IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen* –standardin määritelmän mukaisesti. Standardin muutos edellyttää ei-takautuvaa soveltamista. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*, IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* muutos *Yhdistelemisen poikkeuksen soveltaminen* (voimaan 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät sijoitusyhteisöihin kohdistuvien poikkeusten soveltamista. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat oikeudet* muutos *Selvennys hyväksyttäviiin poistomenetelmiin* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella IAS 16 standardiin kielletään aineellisten hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. IAS 38 standardin muutoksilla lisätään standardiin lähtökohtainen oletus, että myyntituotot eivät ole asianmukainen perusta aineettomien hyödykkeiden poistojen määrittelylle. Muutoksia sovelletaan ei-takautuvasti. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 41 *Maatalous* muutos *Tuottavat hyödykkeet* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutos määrittelee tuottavan biologisen hyödykkeen ja edellyttää tämän määritelmän täyttävien biologisten hyödykkeiden käsittelyä osana aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä IAS 16:n mukaisesti IAS 41:n soveltamisen sijaan. Muutoksia edellyttää takautuvaa soveltamista. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 19 *Työsuhde-etuudet* muutos *Etuuspohjaiset työsuhde-etuudet: Työntekijöiden suorittamat maksut* (voimaan EU:ssa 1.2.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, miten yhteisön tulisi käsitellä kirjanpidossa työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja etuuspohjaiseen järjestelyyn silloin, kun nämä maksut on kytketty työntekijän palvelusvuosien lukumäärään. Lisäksi, muutos sallii käytännöllisen apukeinon tilanteissa, joissa maksujen määrä on riippumaton palvelusvuosien määrästä. Tällöin maksut voidaan, mutta ei velvoiteta, kirjata työsuoritukseen perustuvan menon oikaisuksi kaudella, jolloin työsuoritus vastaanotetaan. Standardin muutos edellyttää takautuvaa soveltamista. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2010-2012 (Annual Improvements to IFRS 2010 – 2012)* (voimaan EU:ssa 1.2.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improve-

ments –menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset ke-
rätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihte-
levat standardeittain mutta muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- *IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012-2014 (Annual Improvements to IFRS 2012 – 2014)* (voimaan EU:ssa 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improve-
ments –menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset ke-
rätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihte-
levat standardeittain mutta muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

4 Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan useille rahoitusriskeille, mukaan lukien valuuttakurssien ja korkojen muutosten vaikutukset. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden enna-
koimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Riskien-
hallinnan toteuttaa rahoitusjohto hallituksen hyväksymien yleisten periaatteiden mukaisesti.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Käytäntö ja sen mahdolliset tulevat muutokset sekä lisäykset tulevat voimaan, kun hallitus on sen hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia yleisen rahoituskäytännön kanssa. Konsernin rahoituspalvelujen riskinhallintakäytäntö sisältää yksityiskohtaisempia ohjeita, jotka astuvat voimaan konsernin rahoitustoiminnan johtajan allekirjoituksella. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Valuuttakurssiriski

Konserni toimii myös euroalueen ulkopuolella ja on siten altistunut valuuttapositiona aiheutuville riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluut-
taan. Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja nettoin-
vestoinneista ulkomaisiin tytäryrityksiin.

Konsernilla on ulkomaisia nettoinvestointeja ja se on siten altistunut riskeille, jotka syntyvät kun ulko-
maan valuutassa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Tällä hetkellä kon-
serni ei suojaudu valuuttakurssiriskiltä. Herkkyyksianalyysi on tehty liitetiedossa 15.

Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu pääasiassa pitkäaikaisista lainoista. Konsernilla on nimellisarvoltaan 460,5 miljoonaa euroa pitkäaikaista lainaa, josta 250 miljoonaa euroa on joukkovelkakirjalainaa, 145,5 miljoonaa euroa pankkilainaa ja 65 miljoonaa euroa debentuurilainaa. Pankkilainan seuraavan vuoden lyhennysosuus on 4,5 miljoonaa euroa. Lisäksi konserni on laskenut liikkeeseen lyhytaikaisia yritysto-
distuksia, joiden nimellisarvo on 47 miljoonaa euroa.

Konserni on suojautunut korkoriskiltä solmimalla koronvaihtosopimuksia sekä korko-optiosopimuksia korkean luottoluokituksen omaavien rahoituslaitosten kanssa. Korkosuojausstrategian hyväksyy Kon-
sernin hallitus ja sen toteuttaa Konsernin rahoitusjohto.

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä kokonaisuudessaan. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti Konsernin tulee suojata markkinakoron vaihtelulta vähintään 70 % lainakannasta ja suojausten keskimääräisen maturiteetin tulee olla 50%-100% alla olevan lainakannan maturiteetista. Tilinpäätöspäivänä 80 % luotoista oli joko muutettu kiinteäkorkoiseksi tai suojattu katto/lattia –optioilla. Nostettujen lainojen keskimääräinen maturiteetti tilinpäätöshetkellä oli 3,6 vuotta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai tavallisia korko-optioita päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen.

Edellä mainittujen korkosuojien lisäksi Konserni on varautunut tulevaisuudessa tapahtuviin lainojen uudelleen rahoitukseen ja niiden korkoriskin suojaamiseen solmimalla rahoituslaitosten kanssa 164 miljoonan euron arvosta koronvaihtosopimuksia, jotka alkavat 1 vuoden kuluttua ja joiden maturiteetti on 30 vuotta. Näissä sopimuksissa Tornator tulee maksamaan kiinteää noin 3,0 % korkoa ja vastaanottaa 1kk euribor-korkoa. Lisäksi Konsernilla on olemassa olevia, vuonna 2031 erääntyviä koronvaihtosopimuksia 174 miljoonan nimellisarvosta. Näissä sopimuksissa Tornator maksaa kiinteää noin 2,1 % korkoa ja vastaanottaa 1kk euribor-korkoa.

Lainojen ja korkojohdannaisten perusteella konserni maksoi nettokorkona keskimäärin noin 3,9 %:n (4,8 %) kiinteää korkoa. Noin puolet konsernin korkojohdannaisista on suojauslaskennan piirissä.

000 euro	2015	2014
Tulosvaikuttaisesti kirjatut voitot (+) ja tappiot (-)		
korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksesta	11 419,8	-57 298,4

Korkokäyrän muutos +/- 1 prosenttiyksikköä vaikuttaisi kaikkien yhtiön taseessa 31.12. olevien korkojohdannaisten käypään arvoon noin +58 / -75 miljoonaa euroa, joka jakautuu tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan alla olevan taulukon mukaisesti:

000 euro	+1 %	-1 %
Tuloslaskelmaan	54 724	-71 484
Omaan pääomaan	3 190	-3 286
Yhteensä	57 914	-74 769

Laskennallinen vero huomioiden:

Tuloslaskelmaan	43 779	-57 187
Omaan pääomaan	2 552	-2 628
Yhteensä	46 331	-59 815

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin rahoituksen toimintaohjeissa määritellään maksuvalmiusvarannon optimitkoko sekä käteiselle että likvidien sijoitusten määrälle. Edelleen toimintaohjeissa on määritelty, että likvidi sijoitus on EU-alueen pankkeihin ja luottoluokituksen omaaviin yhtiöihin sijoittava lyhyen koron rahasto, josta varat on lunastettavissa 24 tunnin sisällä. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus on taattu pitkäaikaisen puukauppasopimuksen ehdoilla koskien puukauppojen ja ennakkomaksujen ajoituksia vuoden aikana.

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Muiden kuin johdannaisten osalta luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut sekä pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut. Johdannaisten osalta on esitetty tasearvon jakautuminen johdannaisten maturiteetin perusteella.

Lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin sisältyy emoyhtiön liikkeeseen laskemia yritystodistuksia 47 miljoonan nimellisarvosta (2014: lyhytaikainen pankkilaina 57 miljoonaa). Lyhytaikaiset rahoitusvelat tullaan uusia aina niiden erääntyessä, eli niillä ei ole vaikutusta konsernin lyhytaikaisiin kassavirtoihin.

31.12.2015							
Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	3-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	17	518,3	561,0	64,1	17,1	479,9	0,0
Ostovelat ja muut velat	19	22,3	22,3	22,3			
Johdannaisinstrumentit							
Korkojohdannaiset	10	81,3	81,3	5,1	3,0	7,8	65,3

31.12.2014

Milj. euro	Liite	Tase-arvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	17	533,5	588,2	74,2	17,1	428,7	68,3
Ostovelat ja muut velat	19	22,1	22,1	22,1			
Johdannaisinstrumentit							
Korkojohdannaiset	10	98,8	98,8	5,6	5,6	9,9	77,7

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin rahoitusjohdolle. Luottoa myönnetään vain niille asiakkaille, joilla on moitteettomat luottotiedot. Yksittäisiin merkittäviin liiketoimiin konserni pyytää aina vastapuolelta riittävän vakuuden. Konserni solmii johdannaissopimuksia ja tekee sijoitustransaktioita vain sellaisten vastapuolten kanssa, joiden luottoluokitus on vähintään A.

Saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Tilikauden aikana konsernilla ei ole ollut tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan (oma vs vieras pääoma) pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

Milj. euro	2015	2014
Korolliset velat	518,3	533,5
Korolliset saamiset	8,1	9,6
Rahavarat	20,9	28,9
Nettovelat	489,3	495,0
Oma pääoma yhteensä	453,3	431,0
Nettovelkaantumisaste (gearing)	107,9 %	114,9 %

Yhtiö on noudattanut lainoissaan olevia ehtoja.

5 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Olennessin erä, jossa edellytetään johdon harkintaa, liittyy metsän arvostuksessa käytettäviin oletuksiin, kuten puun hintaan, diskonttokorkoon ja kasvukauteen. Puun hintojen kehitys ulkoisen arvioijan antaman ennustejakson (10v) jälkeen oletetaan olevan +/-0. Konsernin biologisten hyödykkeiden (ilman maapohjaa) arvo tilinpäätöshetkellä oli 1 045,4 miljoonaa euroa (1 047,4 miljoonaa euroa). Arvon muutoksessa huomioidaan mahdollisten tilikauden aikana hankittujen tai luovutettujen metsämaiden vaikutus.

Konsernin metsien arvostuksessa käyttämä diskonttokorko verojen jälkeen oli 4,00 %, sisältäen oman ja vieraan pääoman korkokomponentit ja huomioiden inflaation vaikutuksen. Diskonttokoron laskennassa 35%:n painoarvo on oman pääoman korkokomponentilla, ja siinä käytetään riskittömänä korkona 50 vuoden euroswap -koron 10 vuoden liukuvaa keskiarvoa (3,35 % v. 2015; 3,55 % v. 2014; 3,80 % v. 2013). Ulkoisen arvioijan laskeman oman pääoman riskipreemion (2,50% v. 2015) osalta sovelletaan vaihteluväliä +/- 50 korkopistettä eli preemiota muutetaan vain, jos se muuttuu yli mainitun vaihteluvälin. Diskonttokoron laskennassa 65%:n painoarvo on yhtiön strategian mukaisen tavoiterahoitusrakenteen perusteella vieraan pääoman korkokomponentilla, joka vastaa pitkäaikaisten lainojen korkosuojattua korkoa (arvioitu 5,00% yli ajan).

Puun hintaennuste ja riskitön korko päivitetään vuosittain. Diskonttokoron muutos +/-1% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta -170 / +240 miljoonaa euroa (Suomi, 70v kassavirrat). Puun hintaennusteen muutos +/- 10% muuttaa metsäomaisuuden arvostusta +/- 125 miljoonaa euroa.

Metsien arvostuksen periaatteet on esitetty biologisia hyödykkeitä koskevassa laadintaperiaatteessa ja arvostus päättyneellä tilikaudella on esitetty liitetiedossa 9.

6 Toimintasegmentit

Konsernin ydintoimintaa on puun tuottaminen ja hakkuuoikeuksien myynti suunniteltuihin leimikoihin. Leimikot sisältävät normaaleja hakkuutapoja sekä puutavaralajeja. Konsernin liiketoimintaa johdetaan ja seurataan yhtenä kokonaisuutena ja näin ollen konsernilla on vain yksi toimintasegmentti. Näin ollen segmenttitietoja ei esitetä, sillä ne toistaisivat tuloslaskelmassa ja taseessa esitettyjä lukuja.

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

Tuloslaskelmassa raportoitujen lukujen lisäksi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoidaan myös liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutoksia ja hakkuita, joka oli 74 522 tuhatta euroa vuonna 2015 (62 617 tuhatta euroa vuonna 2014).

Hakkuuoikeuksien myynti muodosti 72,3 % liikevaihdosta (87,3 % vuonna 2014).

Seuraavissa taulukoissa on esitetty tuottojen ja pitkäaikaisten varojen maantieteellinen jakautuminen. Liikevaihto kohdistetaan maihin metsän maantieteellisen sijainnin perusteella.

	1.1.-31.12.2015		1.1.-31.12.2014	
Tuotot:	000 euro	%	000 euro	%
Suomi	98 129,8	86,4	85 664,1	94,4
Romania ja Viro	15 431,0	13,6	5 046,5	5,6
Yhteensä	113 560,8	100,0	90 710,6	100,0
Biologiset hyödykkeet:				
Suomi	936 785,0	89,6	955 442,2	91,2
Romania ja Viro	108 637,1	10,4	91 957,1	8,8
Yhteensä	1 045 422,1	100,0	1 047 399,3	100,0
Pitkäaikaiset varat:				
Suomi	1 017 554,1	89,0	1 036 252,6	90,7
Romania ja Viro	126 104,6	11,0	106 621,5	9,3
Yhteensä	1 143 658,8	100,0	1 142 874,0	100,0

Yllä esitetyt pitkäaikaiset varat sisältävät kaikki muut konsernin pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

7 Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2015			
000 euro	ATK-ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	6 379,9	106,9	6 486,8
Muuntoero	0,6	0,0	0,6
Lisäykset	497,1	162,2	659,4
Vähennykset	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.2015	6 877,7	269,1	7 146,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-2 825,4	0,0	-2 825,4
Poistot ja arvonalentumiset	-1 046,6	0,0	-1 046,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-3 872,0	0,0	-3 872,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	3 005,6	269,1	3 274,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	3 554,5	106,9	3 661,4

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

31.12.2014

000 euro	ATK- ohjelmat	Muut aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	6 133,6	54,0	6 187,6
Lisäykset	246,4	52,9	299,2
Vähennykset	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.2014	6 379,9	106,9	6 486,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset			
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-1 835,5	0,0	-1 835,5
Poistot ja arvonalentumiset	-989,9	0,0	-989,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-2 825,4	0,0	-2 825,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	3 554,5	106,9	3 661,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	4 298,1	54,0	4 352,1

8 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

31.12.2015

000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	67 955,0	452,9	1 772,8	22 929,8	3 596,7	96 707,3
Muuntoero	-36,8	-1,1	-0,3	-7,1	-10,5	-55,7
Lisäykset	3 498,2	425,7	197,8	2 531,2	2 467,3	9 120,2
Vähennykset	-1 468,4	0,0	0,0	0,0	-2 863,6	-4 332,0
Hankintameno 31.12.2015	69 948,0	877,5	1 970,3	25 454,0	3 189,9	101 439,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0,0	-262,5	-1 329,0	-12 203,1	0,0	-13 794,6
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	-20,9	-192,3	-1 577,0		-1 790,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0,0	-283,4	-1 521,3	-13 780,1	0,0	-15 584,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	69 948,0	594,1	449,0	11 673,8	3 189,9	85 854,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	67 955,0	190,4	443,7	10 726,7	3 596,7	82 912,6

31.12.2014

000 euro	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Tiet ja ojat	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	65 193,7	453,8	1 624,5	19 445,5	4 264,6	90 982,2
Muuntoero	-10,4	-0,9		-0,3		-11,6
Lisäykset	3 087,5	0,0	148,3	3 484,6	2 364,6	9 085,0
Vähennykset	-315,8				-3 032,5	-3 348,3
Hankintameno 31.12.2014	67 955,0	452,9	1 772,8	22 929,8	3 596,7	96 707,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	0,0	-244,5	-1 133,9	-10 815,6	0,0	-12 194,0
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	-18,0	-195,1	-1 387,6	0,0	-1 600,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	0,0	-262,5	-1 329,0	-12 203,1	0,0	-13 794,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	67 955,0	190,4	443,7	10 726,7	3 596,7	82 912,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	65 193,7	209,3	490,6	8 630,0	4 264,6	78 788,2

9 Biologiset hyödykkeet

000 euro	31.12.2015	31.12.2014
Biologiset hyödykkeet kauden alussa	1 047 399,3	1 022 660,3
Hakkuut	-3 686,4	-7 413,6
Arvostusero	-14 415,4	9 813,2
Muutos tuloslaskelmassa	-18 101,8	2 399,6
Lisäykset	28 303,7	24 980,6
Vähennykset	-11 881,1	-2 554,8
Muuntoero	-298,1	-86,4
Biologiset hyödykkeet kauden lopussa	1 045 422,1	1 047 399,3

Vuosina 2014 ja 2015 konserniin on hankittu lisää metsiä Suomessa ja Virossa sekä myyty metsiä Suomessa ja Virossa.

10 Johdannaiset

Konserni käyttää rahavirtasuojaukseen koronvaihtosopimuksia ja tavallisia optioita. Pääosa korkojohdannaisista eräännyy yli 3 vuoden kuluttua.

Korkojohdannaisten käyvät arvot 31.12.

000 euro	2015		2014	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Koronvaihtosopimukset	8 885,6	-86 169,6	8 897,1	-100 147,9
Korko-optiot		-4 005,7		-7 583,9
Johdannaisten käyvät arvot yhteensä	8 885,6	-90 175,4	8 897,1	-107 731,8

Korkojohdannaisten nimellisarvot 31.12.

000 euro	31.12.2015	31.12.2014
Koronvaihtosopimukset	653 625	664 625
Korko-optiot	164 475	164 475
Johdannaisten nimellisarvot yhteensä	818 100	829 100

Korkojohdannaisten tuloslaskelman rahoituskuluihin/tuottoihin kirjattu osuus 31.12.

000 euro	2015			2014
	Tuotot	Kulut	Netto	Netto
Koronvaihtosopimukset	12 722,7	-1 536,8	11 185,9	-57 286,1
Korko-optiot	233,9	0,0	233,9	-12,3
Yhteensä	12 956,6	-1 536,8	11 419,8	-57 298,4

Lisäksi käyvän arvon suojaussuhteesta on tuloslaskelman rahoituseriin kirjattu suojauskohteen käyvän arvon muutosta +994,8 tuhatta euroa (-13 861,8 tuhatta euroa).

Korkojohdannaisten omaan pääomaan kirjattu osuus (laskennalliset verot huomioitu) 31.12.

000 euro	2015	2014
Koronvaihtosopimukset	1 814,5	1 156,1
Korko-optiot	2 675,4	2 009,0
Yhteensä	4 489,9	3 165,1

Koronvaihtosopimukset ja korko-optiot on tehty markkinakoron vaihteluilta suojautumiseksi. Osa sopimuksista on määritetty suojauslaskennan alaisiksi, osa käsitellään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina erinä. Rahavirran suojauksissa käypien arvojen muutokset on kirjattu tehokkuustestauksen perusteella osin tulosvaikutteisesti ja osin suoraan omaan pääomaan. Rahavirtasuojauksen tehoton osuus sekä käyvän arvon suojaussuhteessa ja suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Tuloslaskelmaan kirjattu osuus on ollut +11 419,8 tuhatta euroa (-57 298,4 tuhatta euroa) tulosta parantava (heikentävä). Voitot ja tappiot, jotka on siirretty käyvän arvon rahastoon (oman pääoman muutoslaskelma) kirjataan tuloslaskelmaan systemaattisesti siihen saakka, kunnes lainat on kokonaisuudessaan maksettu takaisin. Lisäksi käyvän arvon suojaussuhteesta on tuloslaskelman rahoituseriin kirjattu suojauskohteen käyvän arvon muutosta +994,8 tuhatta euroa (-13 861,8 tuhatta euroa).

Johdannaiset ovat määritetty pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin kuuluvaksi, jos sopimus erääntyy yli 12 kuukauden kuluttua. Muussa tapauksessa johdannaiset on esitetty lyhytaikaisissa varoissa tai veloissa.

Yhteenvedo tilikauden aikana omaan pääomaan kirjatusta rahavirran suojausvoitoista ja tappioista, omasta pääomasta pois kirjattu ja tilikauden myynnin oikaisuisissa esitetty määrä sekä tase-erän hankintamenoa oikaisemaan kirjattu suojaustulos ilmoitetaan laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksesta.

Korkojohdannaisten korkokannoista ks. Rahoitusriskit (liite 4).

11 Vaihto-omaisuus

000 euro	2015	2014
Ennakkomaksut ostoista	50,0	40,0
Muu vaihto-omaisuus	3 246,7	4 030,2
Yhteensä	3 296,7	4 070,2

Muu vaihto-omaisuus koostuu biopolttoaineen puuraaka-ainevarastoista. Konserni ei ole kirjannut vaihto-omaisuudesta arvonalennuksia vuonna 2015 eikä vuonna 2014. Tuloslaskelmaan tilikaudella kirjattu vaihto-omaisuuden muutos -13 774,1 tuhatta euroa (-1 228,1 tuhatta euroa) koostuu puuraaka-ainevarastojen muutoksesta ja myytyjen maa-alueiden kirjanpitoarvosta.

12 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset

000 euro	2015	2014
Myyntisaamiset	4 372,4	3 271,6
Myyntisaamisten ikäjakaumat:		
Ei erääntyneet	3 361,7	2 931,8
erääntyneet alle 3 kuukautta	885,7	338,6
erääntyneet yli 3 kuukautta – alle 6 kuukautta	33,1	-
erääntyneet yli 6 kuukautta	91,8	1,2

Muut saamiset

000 euroa	2015	2014
Siirtosaamiset*	82,2	1 767,5
Muut saamiset	437,7	316,6
Muut saamiset yhteensä	519,9	2 084,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	4 892,3	5 355,8

*Siirtosaamiset 31.12.2014 sisältävät 1 717,2 tuhatta euroa verosaamisia.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

13 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi.

Myytävissä olevat sijoitukset, pitkäaikainen:

000 euro	2015	2014
Arvo tilikauden alussa	0,0	0,0
+Lisäykset / -vähennykset	92,8	0,0
Arvo tilikauden lopussa	92,8	0,0

Pitkäaikaiset rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia, jotka on arvostettu hankintameno, ja joita ei odoteta myytävän lähiaikoina.

Myytävissä olevat sijoitukset, lyhytaikainen:

000 euro	2015	2014
Arvo tilikauden alussa	9 630,8	7 362,5
+Lisäykset / -vähennykset	-1 599,8	2 267,5
Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset	26,0	0,8
Arvo tilikauden lopussa	8 057,0	9 630,8

Lyhytaikaiset rahoitusvarat sisältävät pääasiassa sijoituksia korkorahastoihin. Tilikauden 2015 aikana on myyty ja ostettu rahastosijoituksia. Rahastosijoitukset on arvostettu käypään arvoon.

Sijoitusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35. Rahoitusvaroja ei ole erääntynyt eikä niihin ole kohdistettu arvonalentumiskirjauksia.

14 Rahavarat

000 euro	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit (Rahavarat rahoituslaskelmassa)	20 869,6	28 857,6
Yhteensä	20 869,6	28 857,6

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Rahavarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

Rahavarojen lisäksi Tornator Oyj:llä on käytettävissä pankkilainafasiliteetti 100 miljoonaa euroa, josta tilinpäätöshetkellä oli nostettavissa 53 miljoonaa euroa. Fasiliteetista ei ollut tilinpäätöshetkellä tehty nostoja, mutta liikkeeseen lasketut yritystodistukset vähentävät nostettavissa olevaa määrää. Fasiliteetti ja siitä nostetut osuudet erääntyvät vuonna 2019.

15 Osakepääoma ja ylikurssirahasto

Tornator Oyj:llä on yksi osakesarja, joilla kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Tornator Oyj:llä on osakkeita 5 milj. kpl.

	2015		2014	
	Konserni	Emo	Konserni	Emo
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 1.1.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Osakkeiden lukumäärä (kpl) 31.12.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Osakepääoma (000 euro) 1.1.	50 000,00	51 836,20	50 000,00	51 836,20
Osakepääoma (000 euro) 31.12.	50 000,00	51 836,20	50 000,00	51 836,20
Ylikurssirahasto (000 euro) 1.1	29 995,20	0	29 995,20	0
Ylikurssirahasto (000 euro) 31.12.	29 995,20	0	29 995,20	0

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakepääomaan on kirjattu yhtiön osakkeiden nimellisarvoa vastaava määrä emoyhtiötä perustettaessa.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on merkitty osakkeiden nimellisarvon ja osakkeiden merkintähinnan erotus niissä tapauksissa, joissa osakemerkinnöistä on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan laskennallisilla veroilla vähennettynä rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvät arvot, myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset hankintahetkestä alkaen sekä eläkevelvoitteiden taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset muutokset.

000 euro	2015	2014
Arvo tilikauden alussa	-9 957,3	-12 983,2
Käyvän arvon rahasto, muutos tilikaudella	86,0	-139,2
Suojausrahasto, muutos tilikaudella	4 489,9	3 165,1
Arvo tilikauden lopussa	-5 381,4	-9 957,3

Muuntoerot

Konsernilla on tytäryhtiöt Virossa ja Romaniassa. Romaniassa osakepääoma ilmoitetaan paikallisvaluutassa (RON), joten konsernin euromääräinen oma pääoma altistuu valuuttakurssimuutoksille. Kursimuutos kirjataan konsernissa oman pääoman muuntoeroihin.

Valuuttakurssimuutos +/- 20% euroa vastaan vaikuttaa konsernin omaan pääomaan (milj. euro):

+20%	-20%
10,2	-6,8

16 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana ovat seuraavat:

000 euro	Liite	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	23 290,1	-2 368,7	-1 122,5	19 798,9
Myytavissä olevat rahoitusvarat		6,7	0,0	-6,5	0,2
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen		65,0	0,2	-15,0	50,2
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		23 361,8	-2 368,5	-1 144,0	19 849,3
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	1 779,0	-1,9	0,0	1 777,1
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	9	117 625,4	-3 144,9	0,0	114 480,5
Laskennalliset verovelat yhteensä		119 404,4	-3 146,8	0,0	116 257,6

000 euro	Liite	1.1.2014	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	8 641,3	15 440,1	-791,3	23 290,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat		12,2	0,0	-5,5	6,7
Etuuspohjaisten eläkkeiden kirjaaminen		36,2	-6,2	35,0	65,0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä		8 689,7	15 433,9	-761,8	23 361,8
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot:					
Rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	10	671,0	1 108,0	0,0	1 779,0
Biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	9	115 694,6	1 930,8	0,0	117 625,4
Laskennalliset verovelat yhteensä		116 365,6	3 038,8	0,0	119 404,4

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

000 euro	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	19 849,3	23 361,8
Netotettu laskennallista verovelkaa vastaan	19 849,3	23 361,8
Laskennalliset verosaamiset taseessa	0	0
Laskennalliset verovelat yhteensä	116 257,6	119 404,4
Netotettu laskennallista verosaamista vastaan	-19 849,3	-23 361,8
Laskennalliset verovelat taseessa	96 408,3	96 042,6

Laskennalliset verosaamiset

000 euro	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	19 849,3	23 361,8
Laskennalliset verosaamiset jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennalliset verovelat

000 euro	2015	2014
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	116 257,6	119 404,4
Laskennalliset verovelat jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	0	0

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska voittoja ei tulla jakamaan ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa ja koska veroseuraamusten realisoituminen ei ole todennäköistä. Tytäryhtiöissä ei ole jakamattomia voittovaroja.

17 Rahoitusvelat

000 euro	2015	2014
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	466 787,9	472 006,6
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	4 521,0	4 519,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	46 946,1	57 000,0

Pitkäaikaiset lainat sisältävät käyvän arvon suojaussuhteen perusteella kirjattua käyvän arvon muutosta ja järjestelypalkkion jaksotusta nettona +9,5 miljoonaa euroa (+10,8 miljoonaa euroa)

Konsernin metsäomaisuus toimii rahoitusvelkojen vakuutena. Kts. liite 8 maa-alueet ja 9 biologiset hyödykkeet.

Lyhytaikaiset rahoitusvelat koostuvat liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista nimellisarvoltaan 47 miljoonaa euroa (57 miljoonan euron pankkilainasta). Lyhytaikaiset rahoitusvelat tullaan uusimaan niiden erääntyessä (revolving credit facility voimassa vuoteen 2019 asti), eli niillä ei tule olemaan vaikutusta konsernin lyhytaikaisiin kassavirtoihin.

000 euro	2015	2014
alle 1 vuotta	51 467,1	61 519,6
1 - alle 2 vuotta	4 500,0	4 500,0
3 - 5 vuotta	462 287,9	402 506,6
Myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua	0,0	65 000,0
Yhteensä	518 255,0	533 526,2

Konsernin rahoituslainat ovat vaihtuvakorkoisia, tai muutettu koronvaihtosopimuksella vaihtuvakorkoiseksi, ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1-6 kuukauden välein.

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot (sisältäen lyhytaikaiset korolliset velat).

000 euro	2015	2014
Lainat rahoituslaitoksilta	3,9 %	4,8 %

18 Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperustaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Konsernilla on etuusperustaisia lisäeläkejärjestelyjä Suomessa. Järjestelyt perustuvat keskimääräiseen loppupalkkaan ja niihin osallistuvat henkilöt saavat lisäeläkkeen pakollisen vanhuuseläkkeen lisäksi. Eläke-etuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien, perusteella. Eläkkeitä tarkistetaan vähittäishintaindeksin mukaisesti. Eläkejärjestelyt on hoidettu henkivakuutusyhtiössä. Konsernilla on osittain rahastoituja järjestelyjä. Järjestelyyn kuuluvia varoja hallinnoi henkivakuutusyhtiö paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Taseen etuusperustainen nettovelka määräytyy seuraavasti:

000 euro	2015	2014
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	1 679,0	1 670,0
Varojen käypä arvo	-1 428,0	-1 345,0
Nettovelka taseessa	251,0	325,0

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

Etuuspohjainen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

000 euro	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2014	1 443	1 262	181
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	10	-	10
Korkokulu tai -tuotto	42	38	4
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämisestä	-	-	-
	52	38	14
<i>Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:</i>			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)	-	86	-86
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	0	-	0
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	55	-	55
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	206	-	206
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)	-	0	0
	261	86	175
<i>Maksusuoritukset:</i>			
Työnantajilta (+)		45	-45
Järjestelyihin osallistuvilta (+)	-	-	-
<i>Järjestelyistä suoritettut maksut:</i>			
Maksetut etuudet (-)	-86	-86	0
31.12.2014	1 670	1 345	325
1.1.2015	1 670	1 345	325
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	7	-	7
Korkokulu tai -tuotto	33	26	7
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämisestä	-	-	-
	40	26	14
<i>Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:</i>			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)	-	120	-120
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	184	-	184
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	0	-	0
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	-139	-	-139
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää (+/-)	-	0	0
	45	120	-75
<i>Maksusuoritukset:</i>			
Työnantajilta (+)		13	-13
Järjestelyihin osallistuvilta (+)	-	-	-
<i>Järjestelyistä suoritettut maksut:</i>			
Maksetut etuudet (-)	-76	-76	0
31.12.2015	1 679	1 428	251

Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen herkkyyshanalyysi

Seuraava taulukko kuvastaa erilaisten tekijöiden vaikutuksen etuuspohjaiseen veloitteeseen, varojen käypään arvoon, nettovelkaan ja eläkemenoon tilikauden 2015 osalta. Analyysi on tehty samoilla laskentaperiaatteilla kuin eläkelaskelmat.

000 euro	Etuuspohjainen velvoite	Varojen käypä arvo	Nettovelka	Työsuorituksen perustuva meno	Nettokorko
Diskonttaus korko 2.00 %	1 679	1 428	251	7	5
Diskonttaus korko +0.50 %	1 573	1 346	227	6	6
Diskonttaus korko -0.50 %	1 796	1 518	278	7	4
Muutos %					
Diskonttaus korko 2.00 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttaus korko +0.50 %	-6,3 %	-5,7 %	-9,5 %	-4,8 %	12,8 %
Diskonttaus korko -0.50 %	7,0 %	6,3 %	10,8 %	5,3 %	-16,8 %
000 euroa					
Palkankorotukset 2.50 %	1 679	1 428	251	7	5
Palkankorotukset +0.50 %	1 682	1 428	254	7	5
Palkankorotukset -0.50 %	1 676	1 428	248	7	5
Muutos %					
Palkankorotukset 2.50 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Palkankorotukset +0.50 %	0,2 %	0,0 %	1,2 %	0,3 %	1,2 %
Palkankorotukset -0.50 %	-0,2 %	0,0 %	-1,2 %	-0,3 %	-1,2 %
000 euroa					
Eläke-etuuden muutos 2.10 %	1 679	1 428	251	7	5
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	1 785	1 428	358	7	7
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	1 582	1 428	154	6	3
Muutos %					
Eläke-etuuden muutos 2.10 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Eläke-etuuden muutos +0.50 %	6,4 %	0,0 %	42,5 %	4,3 %	43,4 %
Eläke-etuuden muutos -0.50 %	-5,8 %	0,0 %	-38,7 %	-3,9 %	-39,6 %

Muutos kuolleisuudessa, joka kasvattaisi eliniän ennustetta 1 vuodella kasvattaisi nettovelkaa 16 tuhatta euroa (6,4 %).

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo

Järjestelyyn kuuluviksi varoiksi katsotaan vakuutusyhtiölle maksetut ja tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet maksut. Varat kuuluvat vakuutusyhtiön sijoitusomaisuuteen ja niiden hoito on vakuutusyhtiön vastuulla. Näin ollen järjestelyyn kuuluvien varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää. Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut voitto oli 146 tuhatta euroa vuonna 2015 (voittoa 124 tuhatta euroa vuonna 2014).

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset:

	2015	2014
Diskonttokorko %	2.00 %	2.00 %
Vuotuinen, tuleva palkankorotusolettamus %	2.50 %	2.50 %
Tulevat työeläkkeiden korotukset %	2.10 %	2.10 %
Inflaatio	2.00 %	2.00 %
Keskimääräinen jäljellä oleva palvelusaika (vuosia)	4	4
Velvoitteen kestoaika	14	16
Kuolevuustaulukko	Gompertz	Gompertz

Konserni ennakoii maksavansa etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä 11 tuhatta euroa tilikaudella 2016.

Painotettu eläkevelvoitteen keskimääräinen kestoaika on 12 vuotta. Diskonttaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteettianalyysi 31.12.2015 on:

000 euro	Alle vuosi	1 - 5 vuotta	6 - 10 vuotta	11 - 15 vuotta	Yli 15 vuotta	Yhteensä
Eläkevelvoitteet	87,0	343,0	361,0	341,0	849,0	1 981,0

19 Ostovelat ja muut velat

000 euro	2015	2014
Ostovelat	1 435,5	648,9
Saadut ennakot	11 436,6	12 038,9
Siirtovelat		
Henkilöstöjaksotukset	2 016,2	2 322,0
Korkojaksotukset	1 629,6	1 785,1
Verojaksotukset	1 359,6	0,0
Muut jaksotukset	174,0	191,0
Siirtovelat yhteensä	5 179,4	4 298,0
Muut velat	4 294,7	5 161,3
Ostovelat ja muut velat yhteensä	22 346,1	22 147,1

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 35.

20 Liikevaihdon jakautuminen

000 euro	2015	2014
Hakkuoikeuksien myynti	82 132,0	79 180,7
Tonttien ja metsäpalstojen myynti	30 844,3	10 810,3
Metsänhoitopalveluiden myynti	584,6	719,7
Yhteensä	113 560,8	90 710,6

21 Liiketoiminnan muut tuotot

000 euro	2015	2014
Maa-ainesmyynti	799,4	880,4
Maa-aluevuokrat	949,8	969,2
Muut*	1 837,5	2 476,0
Yhteensä	3 586,7	4 325,6

*Rivin "Muut" merkittävin erä on suojelualuekorvaukset: vuonna 2015 summa oli 1 226,9 tuhatta euroa ja vuonna 2014 vastaavasti 1 738,9 tuhatta euroa.

22 Materiaalit ja palvelut

000 euro	2015	2014
Tavarat ja palvelut		
Tavaraostot	2 165,7	3 107,4
Ulkopuoliset palvelut	9 449,7	9 748,8
Yhteensä	11 615,4	12 856,2

Ulkopuoliset palvelut ovat lähinnä metsäkoneyrittäjien palveluita. Tavarat ovat lähinnä taimia ja siemeniä.

23 Henkilöstökulut

000 euro	Liite	2015	2014
Palkat		6 927,9	7 496,0
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt		1 160,7	1 435,5
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	18	1,0	-31,0
Sosiaalikulut		513,9	508,1
Yhteensä		8 603,5	9 408,6

24 Poistot ja arvonalentumiset

000 euro	Liite	2015	2014
Poistot aineellisesta ja aineettomasta omaisuudesta			
Rakennukset	8	20,9	18,0
Koneet ja kalusto	8	192,3	195,1
Tiet ja ojat	8	1 577,0	1 387,6
Atk-ohjelmat	7	1 046,6	989,9
Poistot yhteensä		2 836,9	2 590,6

25 Liiketoiminnan muut kulut

000 euro	2015	2014
Vuokrakulut (muut vuokrasopimukset)	414,6	399,6
Muut kulut*	4 756,1	5 933,1
Yhteensä	5 170,8	6 332,8

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia. Suurimpia ovat ITC -kulut, matkakulut ja muut palvelut.

26 Rahoitustuotot ja -kulut

000 euro	Liite	2015	2014
Rahoitustuotot pankkitalletuksista ja lunastusvoitoista		123,9	36,0
Nettokorkokulut lainoista ja johdannaisista		-20 722,4	-26 066,2
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	10	12 414,6	-71 432,0
Rahoituskulut – netto		-8 183,9	-97 462,2

27 Tuloverot

Konsernin tuloverot tilikaudella 2015 muodostuivat seuraavasti:

000 euro	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-9 880,8	-6 966,5
Verokulun täsmäytyslaskelma:		
000 euro	2015	2014
Voitto/tappio ennen veroja	48 236,0	-32 445,1
Laskennalliset erät tuloslaskelmassa	5 687,2	69 032,4
Verotettava tulo	53 923,2	36 587,3
Vero laskettuna 20 % -verokannalla	-10 784,6	-7 317,5
Ulkomaan yhtiöiden erilaiset verokannat sekä muut verovapaat ja vähennyskelvottomat erät	903,8	351,0
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-9 880,8	-6 966,5

Konsernin laskennallisten verojen muutos tilikaudella 2015 oli +778,3 tuhatta euroa (+12 395,1 tuhatta euroa). Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen Suomessa 20 % verokantaa ja Romaniassa 16 % verokantaa, Virossa verokanta on 0 %. Laskennalliset verot ja niiden muutos on esitetty liitetiedossa 16. Tilikauden 2015 Konsernin keskimääräinen verokanta oli 18,9 %.

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

Tilikaudella 2014 korkojen lasku aiheutti huomattavan, verotuksessa vähennyskelvottoman rahoitusinstrumenttien arvostustappion, minkä seurauksena konsernin tulos oli negatiivinen ja laskennallisten verojen huomioimisen jälkeen konsernilla on nettoverotuloa. Tämän takia keskimääräistä verokantaa ei ole esitetty vuodelta 2014.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot:

000 euro	2015			2014		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	75,0	-15,0	60,0	-175,0	35,0	-140,0
Muuntoero	-386,8	0,0	-386,8	-113,6	0,0	-113,6
Myytavissä olevat varat	32,5	-6,5	26,0	1,0	-0,2	0,8
Rahavirtojen suojaukset	5 612,4	-1 122,5	4 489,9	3 956,4	-791,3	3 165,1

28 Osingot

Vuonna 2015 maksetut osingot olivat 21,0 miljoonaa euroa (4,20 euroa osaketta kohti).

Hallitus on esittänyt, että vuoden 2015 tuloksen perustella maksetaan osinkoa maksimissaan 30,0 miljoonaa euroa (6,00 euroa osaketta kohti). Esitetystä osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

29 Lähipiiritapahtumat

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

000 euro	31.12.2015	31.12.2014
Johtoryhmän (sis. toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1 285,0	1 042,5
Hallituksen palkkiot	65,0	66,6

Emoyhtiön osakkeista omistaa Stora Enso -konserni 41 %, mikä tuottaa Stora Ensolle huomattavan vaikutusvallan Konsernissa. Stora Enson kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

000 euro	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
31.12.2015	59 892,3			10 430,5
31.12.2014	58 763,2			11 206,4

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

30 Tilintarkastajan palkkiot

KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy:lle maksetut palkkiot vuonna 2015 (000 euro):

- 1) tilintarkastus 131,3 (143,7)
- 2) tilintarkastuslain 1§:n 1 momentin kohdassa 2 tarkoitetut toimeksiannot 0,0 (0,0)
- 3) veroneuvonta 0,0 (0,0)
- 4) muut palvelut 11,8 (33,7)

31 Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2015

Tytäryhtiöt:

Yhtiön nimi	Konsernin omistusosuus	Kotipaikka
SC Tornator SRL	100 %	Romania
Tornator Eesti Oü	100 %	Viro
Oituz Private Forest District SRL	100 %	Romania

Osakkuusyhtiöt:

Yhtiön nimi	Konsernin omistusosuus	Kotipaikka
Lavakorven Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Maaselän Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Pahkavaaran Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Martimon Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi
Niinimäen Tuulipuisto Oy	50 %	Suomi

Osakkuusyhtiöt ovat yksittäin tarkasteltuna epäolennaisia. Ne käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhtiöiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo 31.12.2015 on 128,8 tuhatta euroa (3,7 tuhatta euroa). Tilikaudella 2015 osakkuusyhtiöiden tulososuutta on kirjattu konserniin yhteensä -625,0 tuhatta euroa (-2,5 tuhatta euroa)

32 Ehdolliset varat ja velat sekä annetut sitoumukset

Muita vuokrasopimuksia koskevat sitoumukset, missä konserni on vuokralle ottajana. Konserni vuokraa toimistotiloja, koneita ja autoja ei-purettavissa olevilla muilla vuokrasopimuksilla.

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

000 euro	31.12.2015	31.12.2014
Yhden vuoden kuluessa	337,2	277,8
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	298,1	152,9
Yli viiden vuoden kuluttua	20,0	-

33 Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Konserni on pantannut metsäomaisuutta velkojen vakuudeksi (Liitetieto 17). Velkojen vakuudeksi on pantattu maa-alueita ja biologisia hyödykkeitä yhteensä 1 018,5 milj. euroa (1 034,4 milj. euroa). Lisäksi konserni on sopinut maa-ainesottojen jälkitöiden varmistamiseksi limiitin rahoituslaitoksen kanssa. Tätä limiittiä on käytetty 269,1 tuhatta euroa.

34 Oikeudenkäynnit

Konsernilla ei ollut vireillä oikeudenkäyntejä tilikauden aikana.

35 Rahoitusvarojen ja velkojen luokittelu

31.12.2015						
000 euro	Käypään arvoon		Suojaavat	Myytavissä olevat	Kirjanpitoarvot	Käypä
Rahoitusvarat	Lainat ja saamiset	tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	johdannaiset	rahoitusvarat	tase-erän mukaan	arvo
Pitkäaikaiset						
Johdannaiset			8 885,6		8 885,6	8 885,6
Yhteensä			8 885,6		8 885,6	8 885,6
Lyhytaikaiset						
Myytavissä olevat				8 057,0	8 057,0	8 057,0
Myynti- ja muut saamiset	4 892,3				4 892,3	4 892,3
Rahavarat	20 869,6				20 869,6	20 869,6
Yhteensä	25 761,9			8 057,0	33 818,9	33 818,9
Rahoitusvelat	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenuun	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo
Pitkäaikaiset						
Korolliset velat				466 787,9	466 787,9	474 057,0
Johdannaiset		80 897,9	5 271,7		86 169,6	86 169,6
Yhteensä		80 897,9	5 271,7	466 787,9	552 957,5	560 226,6
Lyhytaikaiset						
Pitkäaikaisien korollisten velkojen lyhytaikainen osuus				4 521,0	4 521,0	4 521,0
Korolliset velat				46 946,1	46 946,1	46 946,1
Osto- ja muut velat	22 346,1				22 346,1	22 346,1
Johdannaiset		4 005,7			4 005,7	4 005,7
Yhteensä	22 346,1	4 005,7		51 467,1	77 818,9	77 818,9

TORNATOR OYJ
Konsernitilinpäätös 31.12.2015

31.12.2014

000 euro	Käypään arvoon		Suojaavat	Myytävikissä olevat	Kirjanpitoarvot	Käypä
Rahoitusvarat	Lainat ja saamiset	tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	johdannaiset	rahoitusvarat	tase-erän mukaan	arvo
Pitkäaikaiset						
Johdannaiset			8 897,1		8 897,1	8 897,1
Yhteensä			8 897,1		8 897,1	8 897,1
Lyhytaikaiset						
Myytävikissä olevat				9 630,8	9 630,8	9 630,8
Myynti- ja muut saamiset	5 355,8				5 355,8	5 355,8
Rahavarat	28 857,6				28 857,6	28 857,6
Yhteensä	34 213,4			9 630,8	43 844,3	43 844,3
Rahoitusvelat						
	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenuun	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo
Pitkäaikaiset						
Korolliset velat				472 006,6	472 006,6	475 177,6
Johdannaiset		93 549,9	14 065,3		107 615,2	107 615,2
Yhteensä		93 549,9	14 065,3	472 006,6	579 621,8	582 792,8
Lyhytaikaiset						
Pitkäaikaisten korollisten velkojen lyhytaikainen osuus				4 519,6	4 519,6	4 519,6
Korolliset velat				57 000,0	57 000,0	57 000,0
Osto- ja muut velat	22 147,1				22 147,1	22 147,1
Johdannaiset		116,6			116,6	116,6
Yhteensä	22 147,1	116,6		61 519,6	83 783,3	83 783,3

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Koronvaihtosopimusten käyvissä arvoissa on käytetty vastapuolen hintanoteerausta, jota on verrattu tilinpäätöspäivän markkinakorkoihin ja muuhun markkinainformaatioon. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se purkaisi johdannaisopimuksen.

Korkojohdannaisten käyvät arvot vastaavat niiden kassavirtojen nykyarvoa.

Myytävikissä olevat rahavarat

Myytävikissä olevat rahavarat koostuvat pääosin kotimaisista sijoitusrahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilinpäätöspäivän ostokurssia, joka on lisäksi testattu yleisesti käytetyillä arvostusmenetelmillä saatavissa olevia markkinanoteerauksia käyttäen.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Rahalaitoslainat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

36 Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista varoista ja veloista

31.12.2015				
000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 045 422,1	1 045 422,1
Johdannaiset		8 885,6		8 885,6
Myytavissä olevat rahoitusvarat:				
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	8 057,0			8 057,0
Varat yhteensä	8 057,0	8 885,6	1 045 422,1	1 062 364,6
Velat				
Korolliset velat		518 254,9		518 254,9
Johdannaiset		90 175,4		90 175,4
Velat yhteensä	0,0	608 430,3	0,0	608 430,3

31.12.2014

000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Biologiset hyödykkeet			1 047 399,3	1 047 399,3
Johdannaiset		8 897,1		8 897,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat:				
- vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	9 630,8			9 630,8
Varat yhteensä	9 634,5	8 897,1	1 047 399,3	1 065 930,9
Velat				
Korolliset velat		533 526,2		533 526,2
Johdannaiset		107 731,8		107 731,8
Velat yhteensä		641 258,0		641 258,0

Päätyneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

37 Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Konsernilla ei ollut muita tilinpäätöspäivän jälkeisiä olennaisia tapahtumia osingonjakoesityksen (ks. liite 28) lisäksi.

TORNATOR OYJ

TASEKIRJA TILIKAUDELTA 1.1. - 31.12.2015

Sivu:

Tilinpäätös

Tuloslaskelma

1

Tase

2-3

Rahavirtalaskelma

4

Liitetiedot

5-11

Luettelo kirjanpitoKirjoista ja säilytystavoista

12

TORNATOR OYJ

TULOSLASKELMA, EUR	Liite	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto		77 783 129,71	74 853 864,76
Liiketoiminnan muut tuotot	1	18 159 323,17	12 166 087,88
Materiaalit ja palvelut	2	-10 345 842,91	-9 128 433,35
Henkilöstökulut	3	-7 875 114,74	-8 743 542,68
Poistot	4	-3 344 787,88	-3 175 412,80
Liiketoiminnan muut kulut	5	-4 301 954,86	-5 470 161,14
Liikevoitto		70 074 752,49	60 502 402,67
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-19 993 405,77	-25 513 254,37
Korkojohdannaisten arvonmuutos	6	11 311 652,99	-71 979 236,25
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		61 392 999,71	-36 990 087,95
Verot	7	-11 765 491,82	6 799 916,24
Tilikauden voitto / tappio		<u>49 627 507,89</u>	<u>-30 190 171,71</u>

TORNATOR OYJ

TASE, EUR

VASTAAVAA	Liite	31.12.2015	31.12.2014
PYSYVÄT VASTAAVAT	8		
Aineettomat hyödykkeet		5 380 548,99	6 392 739,77
Aineelliset hyödykkeet		606 605 841,57	560 598 175,36
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksistä		130 018 546,15	109 518 546,15
Osuudet osakkuusyrietyksissä		756 350,00	6 250,00
Muut osakkeet ja osuudet		92 800,00	0,00
		<u>742 854 086,71</u>	<u>676 515 711,28</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus		3 123 846,00	4 031 080,00
Pitkäaikaiset saamiset			
Laskennalliset verosaamiset	9	17 131 440,75	19 352 412,55
Muut pitkäaikaiset saamiset	10	37 586,50	37 586,50
		<u>17 169 027,25</u>	<u>19 389 999,05</u>
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		3 968 276,16	2 949 074,19
Saamiset konserniyrityksiltä	11	50 706,18	100 610,06
Muut saamiset		2 249,59	636,01
Siirtosaamiset	12	181 256,55	1 830 257,11
		<u>4 202 488,48</u>	<u>4 880 577,37</u>
Rahoitusarvopaperit		8 057 893,26	9 664 256,58
Rahat ja pankkisaamiset		18 667 054,85	27 694 994,90
		<u>51 220 309,84</u>	<u>65 660 907,90</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä			
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>794 074 396,55</u>	<u>742 176 619,18</u>

TORNATOR OYJ

TASE, EUR

VASTATTAVAA	Liite	31.12.2015	31.12.2014
OMA PÄÄOMA			
	13		
Osakepääoma		51 836 213,00	51 836 213,00
Arvonkorotusrahasto		39 901 260,60	0,00
Svop-rahasto		4 076 056,06	4 076 056,06
Edellisten tilikausien voitto		2 731 132,50	53 921 304,21
Tilikauden voitto		<u>49 627 507,89</u>	<u>-30 190 171,71</u>
Oma pääoma yhteensä		148 172 170,05	79 643 401,56
Pakolliset varaukset			
	14	4 915 937,00	4 709 143,00
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat rahoituslaitoksilta		141 000 000,00	145 500 000,00
Joukkovelkakirjalaina		249 970 000,00	249 970 000,00
Debentuurilaina		65 000 000,00	65 000 000,00
Johdannaiset		80 741 266,74	91 936 319,22
Laskennalliset verovelat	15	<u>30 564 386,81</u>	<u>20 790 504,77</u>
		567 275 653,55	573 196 823,99
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lainat rahoituslaitoksilta	16	0,00	57 000 000,00
Yritystodistukset		47 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisen lainan lyhytaikainen osuus		4 500 000,00	4 500 000,00
Johdannaiset		0,00	116 600,51
Saadut ennakot		11 146 797,27	11 961 933,29
Ostovelat		1 110 581,75	554 466,75
Muut velat		4 120 495,80	5 013 840,92
Siirtovelat	17	<u>5 832 761,13</u>	<u>5 480 409,16</u>
		73 710 635,95	84 627 250,63
Vieras pääoma yhteensä		640 986 289,50	657 824 074,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>794 074 396,55</u>	<u>742 176 619,18</u>

RAHAVIRTALASKELMA, EUR

2015

2014

Liiketoiminnan rahavirta:		
Myyntistä saadut maksut	75 998 695,96	71 658 540,29
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	3 622 906,12	4 354 554,83
Maksut liiketoiminnan kuluista	<u>-22 081 967,20</u>	<u>-23 548 890,36</u>
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	57 539 634,88	52 464 204,76
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-20 794 869,50	-25 314 980,12
Saadut korot liiketoiminnasta	133 368,19	36 155,76
Maksetut välittömät verot	<u>-6 669 145,48</u>	<u>-6 741 638,57</u>
Liiketoiminnan rahavirta (A)	<u>30 208 988,09</u>	<u>20 443 741,83</u>
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4 286 832,12	-3 980 798,32
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	20 346 627,65	10 823 364,68
Investoinnit muihin sijoituksiin	-21 349 150,00	-25 740 916,92
Luovutustulot muista sijoituksista	<u>1 606 363,58</u>	<u>0,00</u>
Investointien rahavirta (B)	<u>-3 682 990,89</u>	<u>-18 898 350,56</u>
Rahoituksen rahavirta:		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	57 000 000,00	17 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-67 053 937,25	0,00
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	150 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 500 000,00	-145 500 000,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	<u>-21 000 000,00</u>	<u>-22 000 000,00</u>
Rahoituksen rahavirta (C)	<u>-35 553 937,25</u>	<u>-500 000,00</u>
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-9 027 940,05	1 045 391,27
Rahavarat tilikauden alussa	27 694 994,90	26 649 603,63
Rahavarat tilikauden lopussa	18 667 054,85	27 694 994,90

LIITETIEDOT 31.12.2015

Tornator Oyj toimii Tornator Timberland -konsernin emoyhtiönä.
Yhtiön kotipaikka on Imatra.

Tornator Timberland -konsernin tilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Tornator Oyj:n toimistosta Napinkuja 3 C, 55100 Imatra.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu noudattaen 31.12.2015 voimassa olevaa kirjanpitolakia 1336/1997 sekä osakeyhtiölakia 624/2006.

1 Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

Atk-ohjelmat	5 - 10 vuotta
Lannoitus	8 vuotta
Tiet ja ojat	10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	7 - 20 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 5 vuotta

2 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3 Pitkävaikutteiset menot

Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan 5 - 10 vuoden aikana.

4 Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöksessä valuuttamääräiset saatavat ja velat taseessa arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskelmatileille liikevoiton yläpuolelle. Rahoitukseen liittyvien erien kurssierot kirjataan nettomääräisenä rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

5 Eläkkeet

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

6 Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

TORNATOR OYJ

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, EUR	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
1 Liiketoiminnan muut tuotot		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	14 530 983,10	7 953 150,05
Maa-ainesten myyntituotot	799 408,49	880 388,55
Suojelualuekorvaukset	996 300,00	1 640 150,00
Maa-alueiden vuokratuotot	949 790,77	969 206,81
Muut tuotot	715 292,83	496 662,88
Muut konsernin sisäiset tuotot	167 547,98	226 529,59
	<u>18 159 323,17</u>	<u>12 166 087,88</u>
2 Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	1 508 195,82	3 065 187,25
Varaston muutos	917 234,00	-1 707 954,21
Ulkopuoliset palvelut	7 920 413,09	7 771 200,31
	<u>10 345 842,91</u>	<u>9 128 433,35</u>
3 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	6 386 550,47	6 945 102,54
Eläkekulut	1 160 733,40	1 435 466,74
Muut henkilösivukulut	327 830,87	362 973,40
	<u>7 875 114,74</u>	<u>8 743 542,68</u>
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	477 034,63	311 988,11
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	68	72
Työntekijöitä	103	106
Yhteensä	<u>171</u>	<u>178</u>
4 Suunnitelman mukaiset poistot		
Muista pitkävaikutteisista menoista	3 290 378,59	3 110 210,19
Rakennuksista	8 781,43	6 965,83
Koneista ja kalustosta	45 627,86	58 236,78
	<u>3 344 787,88</u>	<u>3 175 412,80</u>
5 Liiketoiminnan muut kulut		
Muut henkilöstökulut	1 889 069,70	1 858 022,84
ATK- ja toimistokulut	1 261 533,76	2 457 295,25
Muut palvelut	590 086,23	488 088,05
Muut	561 265,17	666 755,00
	<u>4 301 954,86</u>	<u>5 470 161,14</u>
Tilintarkastajan palkkiot		
KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy		
Tilintarkastajan palkkiot	109 254,00	116 714,50
Muut palvelut	11 784,00	33 683,00

TORNATOR OYJ

6 Rahoitustuotot ja -kulut	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Korko- ja rahoitustuotot muilta		
Muilta	<u>133 368,18</u>	<u>36 794,88</u>
	133 368,18	36 794,88
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	20 126 773,95	25 550 049,25
Johdannaisten arvomuutos	<u>-11 311 652,99</u>	<u>71 979 236,25</u>
Rahoituskulut yhteensä	8 815 120,96	97 529 285,50
Erään korkokulut ja muut rahoitus- kulut muille sisältyy kurssieroja	0	639,12
7 Verot	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-9 755 431,05	-6 867 384,88
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	9 477,93	13 126,06
Laskennallisten verojen muutos	<u>-2 019 538,70</u>	<u>13 654 175,06</u>
	-11 765 491,82	6 799 916,24

TORNATOR OYJ

TASEEN LIITETIEDOT, EUR

31.12.2015

31.12.2014

8 Pysyvät vastaavat

ATK-ohjelmat

Kirjanpitoarvo 1.1.	3 335 533,76	4 147 357,63
Lisäykset	<u>137 419,50</u>	<u>138 061,37</u>
	3 472 953,26	4 285 419,00
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	<u>-954 955,18</u>	<u>-949 885,24</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 517 998,08	3 335 533,76

Lannoitus

Kirjanpitoarvo 1.1.	2 950 244,65	3 232 482,82
Lisäykset	<u>494 490,77</u>	<u>523 435,50</u>
	3 444 735,42	3 755 918,32
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	<u>-851 376,20</u>	<u>-805 673,67</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 593 359,22	2 950 244,65

Maa- ja vesialueet

Hankintameno 1.1.	548 506 961,10	550 081 247,28
Lisäykset	1 032 274,61	1 296 270,30
Vähennykset	<u>-5 837 298,55</u>	<u>-2 870 556,48</u>
Hankintameno 31.12.	543 701 937,16	548 506 961,10
Arvonkorotus	50 000 000,00	0,00
Arvonkorotuksen vähennys	-123 424,26	0,00
Arvonkorotus 31.12.	49 876 575,74	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	593 578 512,90	548 506 961,10

Tilinpäätökseen sisältyy yhtiön omistamaan metsämaahan kohdistuva arvonkorotus 50.000.000,00 euroa vähennettynä sellaisten myytyjen maa-alueiden osuudella, joille arvonkorotusta on kohdistettu. Arvonkorotus sisältyy Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden tase-erään Maa- ja vesialueet. Maa- ja vesialueiden arvonkorotuksen määrä perustuu riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan lausuntoon metsämaan selvästi kirjanpitoarvoa korkeammasta käyvästä arvosta. Metsämaan käypä arvo on lausunnossa määritetty tulevien kassavirtojen nykyarvona.

Tie ja ojat

Kirjanpitoarvo 1.1.	9 514 147,40	8 427 360,36
Lisäykset	<u>2 323 274,28</u>	<u>2 441 438,32</u>
	11 837 421,68	10 868 798,68
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	<u>-1 484 047,21</u>	<u>-1 354 651,28</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 353 374,47	9 514 147,40

Rakennukset ja rakennelmat

Kirjanpitoarvo 1.1.	43 206,51	50 172,34
Lisäykset	<u>55 000,00</u>	<u>0,00</u>
	98 206,51	50 172,34
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	<u>-8 781,43</u>	<u>-6 965,83</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	89 425,08	43 206,51

Koneet ja kalusto

Kirjanpitoarvo 1.1.	95 224,64	149 804,20
Lisäykset	128 257,15	3 657,22
Vähennykset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	223 481,79	153 461,42
Sumu-poistot 1.1.-31.12.	<u>-45 627,86</u>	<u>-58 236,78</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	177 853,93	95 224,64

Keskeneräiset hankinnat

Keskeneräiset hankinnat 31.12.	2 438 635,71	2 913 562,85
Lisäykset	2 467 326,45	2 364 622,79
Vähennykset	<u>-2 499 286,98</u>	<u>-2 839 549,90</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 406 675,18	2 438 635,71

TORNATOR OYJ

8 Pysyvät vastaavat

Osakkeet		31.12.2015	31.12.2014
	omistusosuus	Kirjanpitoarvo	Kirjanpitoarvo
Konserniyhtiöt			
Tornator Eesti Oü	100,0 %	85 348 583,94	65 348 583,94
S.C Tornator S.R.L.	100,0 %	44 669 962,21	44 169 962,21
		<u>130 018 546,15</u>	<u>109 518 546,15</u>
Osakkuusyhtiöt			
Lavakorven Tuulipuisto Oy	50,0 %	176 270,00	1 250,00
Maaselän Tuulipuisto Oy	50,0 %	176 270,00	1 250,00
Pahkavaaran Tuulipuisto Oy	50,0 %	176 270,00	1 250,00
Martimon Tuulipuisto Oy	50,0 %	56 270,00	1 250,00
Niinimäen Tuulipuisto Oy	50,0 %	171 270,00	1 250,00
		<u>756 350,00</u>	<u>6 250,00</u>

9 Laskennalliset verosaamiset

	31.12.2015	31.12.2014
Verosaaminen pakollisesta varauksesta	983 187,40	941 828,60
Verosaaminen johdannaisista	16 148 253,35	18 410 583,95
	<u>17 131 440,75</u>	<u>19 352 412,55</u>

10 Pitkäaikaiset saamiset

	31.12.2015	31.12.2014
Vuokravakuudet	37 586,50	37 586,50

11 Saamiset ja velat konserniyhtiöt

	31.12.2015	31.12.2014
Tornator Eesti Oü		
Myyntisaamiset	26 072,27	54 853,60
Tornator S.R.L.		
Myyntisaamiset	24 633,91	45 756,46

12 Siirtosaamiset

	31.12.2015	31.12.2014
Verosaamiset	0,00	1 717 227,95
Muut	181 256,55	113 029,16
	<u>181 256,55</u>	<u>1 830 257,11</u>

TORNATOR OYJ

13 Oma pääoma

Sidottu oma pääoma	31.12.2015	31.12.2014
Osakepääoma 1.1.	51 836 213,00	51 836 213,00
Osakepääoma 31.12.	51 836 213,00	51 836 213,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien arvonkorotus	40 000 000,00	0,00
Vähennys pysyvien vastaavien myynnin yhteydessä	-98 739,40	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	39 901 260,60	0,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	91 737 473,60	51 836 213,00
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	4 076 056,06	4 076 056,06
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	4 076 056,06	4 076 056,06
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	23 731 132,50	75 921 304,21
Osingonjako	-21 000 000,00	-22 000 000,00
Oikaisu ed. tilikausien tulokseen	0,00	0,00
Ed. tilikausien voitto	<u>2 731 132,50</u>	<u>53 921 304,21</u>
Tilikauden tulos	49 627 507,89	-30 190 171,71
Vapaa oma pääoma yhteensä	56 434 696,45	27 807 188,56
Oma pääoma yhteensä	148 172 170,05	79 643 401,56

14 Pakolliset varaukset

Uudistusalojen metsitysvaraus	4 915 937,00	4 709 143,00
-------------------------------	--------------	--------------

TORNATOR OYJ

15 Laskennalliset verovelat	31.12.2015	31.12.2014
Verovelka fuusiotappiosta	20 589 071,71	20 790 504,77
Verovelka arvonkorotuksesta	9 975 315,10	0,00
	<u>30 564 386,81</u>	<u>20 790 504,77</u>
16 Lyhytaikaiset velat		
Yritystodistukset	47 000 000,00	0,00
Luottofasiliteetti (RCF).		
Nostoaika 09/2019 asti, eräännyty 09/2019.		
Fasiliteetin kokonaismäärä	100 000 000,00	100 000 000,00
Nostettu määrä	0,00	57 000 000,00
Nostettavissa oleva määrä	53 000 000,00	43 000 000,00
Liikkeeseen lasketut yritystodistukset vähentävät nostettavissa olevaa määrää		
17 Siirtovelkojen olennaiset erät		
Palkat sosiaalikuluneen	2 030 559,60	2 321 971,65
Korot	2 409 029,40	3 074 154,60
Verot	1 359 579,57	0,00
Muut erät	33 592,56	84 282,91
	<u>5 832 761,13</u>	<u>5 480 409,16</u>
18 Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön		
Lainat rahoituslaitoksilta	395 500 000,00	457 000 000,00
Annetut kiinnitykset	731 824 000,00	731 979 000,00
19 Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Vuokravastuut		
Vuokra- ja leasingvastuut vuonna 2016	247 662,54	
Vuokra- ja leasingvastuut vuoden 2016 jälkeen	69 877,54	
Käyttöleasingin vuotuiset leasingmaksut esitetään vuokratuloina.		
Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti 3-4 vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja. Leasingvastuut sisältävät arvonalisäveron.		
Johdannaissopimukset		
Koronvaihtosopimukset nimellisarvo	653 625 000,00	664 625 000,00
Korko-optiot nimellisarvo	164 475 000,00	164 475 000,00
Nimellisarvot yhteensä	<u>818 100 000,00</u>	<u>829 100 000,00</u>
Koronvaihtosopimukset käypä arvo	-77 284 095,55	-91 250 748,53
Korko-optiot käypä arvo	-4 005 724,95	-7 583 890,87
Käyvät arvot yhteensä	<u>-81 289 820,50</u>	<u>-98 834 639,40</u>
Taseeseen kirjatut	-80 741 266,74	-92 052 919,73
Muut vastuusitoumukset		
Pohjola, pankkitakauslimiitti	269 136,00	234 000,00

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA SÄILYTYSSTAVOISTA

Tasekirja	Erikseen sidottuna
Päivä- ja pääkirja	CD-rom
Reskontraerittelyt	CD-rom
Palkkakirjanpidon tositteet	CD-rom
Ostoreskontratositteet	CD-rom
Myyntireskontratositteet	CD-rom
Muistiotositteet	paperitositteina
Pankkitositteet	paperitositteina

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 3. päivänä helmikuuta 2016

Esko Torsti
hallituksen puheenjohtaja

Mikko Koivusalo

Erkko Ryyänen

Jari Suominen

Jari Puhakka

Sixten Sunabacka
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 3. päivänä helmikuuta 2016

Deloitte & Touche Oy
KHT-Yhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tornator Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Tornator Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki, 3. päivänä helmikuuta 2016

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Jukka Vattulainen
KHT